

AUDITO, APSKAITOS, TURTO VERTINIMO IR NEMOKUMO VALDYMO TARNYBA PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJOS

Lietuvos Respublikos finansų ministerijai
Siunčiama el. p. finmin@finmin.lt

2019-09-17 Nr. (6.9)D2-2437
[2019-07-26 Nr. (6.3-02)-6K-1903969

DĖL BAZINIO IR KINTAMOJO ATLYGIO SKAIČIAVIMO

Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnyba prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Tarnyba), atsakydama į Jūsų raštą Nr. (6.3-02)-6K-1903969 (registracijos Nr. D1-13796) dėl pasitarimo rezultatų, teikiame savo siūlymus dėl bazinio ir kintamojo administratorių atlygio apskaičiavimo.

2019 m. rugpjūčio 23 d. administratorių asociacijos pateikė Tarnybai apibendrintą siūlymą (toliau – Siūlymas) dėl bazinio atlygio skaičiavimo principų. Atkreipiame dėmesį, kad 2019 m. rugpjūčio 14 d. gautas atskiras Nacionalinės bankroto administratorių asociacijos siūlymas, kurio esmė:

- Pasiūlyta „rekomendaciniai“ dydžiai keisti „privalomi“.
- Bazinis dydis turėtų būti nustatytas ne pagal minimalios mėnesio algos (toliau – MMA) kriterijų, o vidutinį darbo užmokestį šalyje.
- Kintamajam atlygiu skaičiuoti remtis dabartiniu reglamentavimu, tik koreguoti dydžius: įplaukų kriterijui – nuo 1001 iki 30 000 (vietoje dabartinių 15 proc. taikyti 30 proc.); turto pardavimo kriterijui – siūloma priemoka 30 proc.

Atsižvelgiant į tai, kad aukščiau minėtas Siūlymas buvo pateiktas kaip bendras asociacijų projektas, jis naudotas kaip pagrindas tolimesnei Tarnybos analizei ir siūlymams parengti.

Atkreiptinas dėmesys, kad bendra asociacijų pozicija **dėl kintamojo atlygio dalies nebuvo pateikta.**

Esminiai Siūlymo dėl bazinio atlygio aspektai buvo:

Administratoriai pasiūlė, kad Teismas priimdamas nutartį dėl bankroto bylos iškėlimo nutartimi nustato, kad bazinis atlygio dydis kuris yra lygus 6 x MMA dydžiui negali būti sumažintas. Kriterijai, kuriais remiantis būtų skaičiuojamas atlygis:

- Realizuoto nekilnojamojo turto vertė ir kiekis;
- Realizuoto nematerialaus turto vertė ir kiekis;
- Realizuoto kilnojamojo turto (tame skaičiuje ir sukauptas atsargas) vertė ir kiekis;
- Gautos pajamos iš išieškotų debitorinių įsiskolinimų (tame skaičiuje ir pajamos iš reikalavimo teisių, kurios buvo realizuotos);
- Kreditorių finansinių reikalavimų dydis ir jų skaičius;
- Administratorių gautas atlygis už atitinkamų procesų administravimą.

Kiekvienai turto/įsipareigojimų grupei (nekilnojamasis turtas, nematerialus turtas, kilnojamasis turtas, debitorinės sumos, kreditoriniai reikalavimai) papildomai buvo priskirtas įvertis pagal kiekvienos grupės imlumą administratoriaus darbui, atitinkamai:

Kriterijus	Įvertis
Nematerialiam turtui	1
Kreditorių finansiniams reikalavimams	2
Kilnojamajam turtui	3
Debitoriniams išieškojimams	4
Nekilnojamajam turtui	5

Kiekvienos turto (įsipareigojimų) grupės faktiniai vertės ir kiekio rodikliai buvo padauginti iš aprašytų įverčių, o tuomet sudėti tarpusavyje kiekvieno administravimo proceso atveju.

Aukščiau aprašytais žingsniais buvo apskaičiuota kiekvieno administravimo atvejo turto (įsipareigojimų) suma (pirmas nepriklausomas kintamasis), vienetų skaičius (antras nepriklausomas kintamasis) ir išlaidų suma (priklausomasis kintamasis).

	Vertės koeficientas	Kiekio koeficientas
Bendras koeficientas	0,08%	30

Kriterijus	Įvertis	Vertės koeficientas (VK)	Kiekio koeficientas (KK)
Nematerialiam turtui (NemT)	1	0,08%	30
Kreditorių finansiniams reikalavimams (KFR)	2	0,16%	60
Kilnojamajam turtui (KT)	3	0,24%	90
Debitoriniams išieškojimams (DI)	4	0,32%	120
Nekilnojamajam turtui (NT)	5	0,04%	150

Bazinis atlygis apskaičiuojamas sekančia tvarka:

- Kreditorių finansinių reikalavimų dydis ir skaičius yra fiksuojamas galutine teismo nutartimi dėl kreditorių finansinių reikalavimų patvirtinimo;
- Nematerialaus turto vertė ir kiekis yra fiksuojami kreditorių susirinkimo (ar kreditorių komiteto) protokoliniu sprendimu, kuriuo buvo nustatyta pirmoji šio turto pardavimo kaina ir kiekis;

- Kilnojamojo turto vertė ir kiekis yra fiksuojami kreditorių susirinkimo (ar kreditorių komiteto) protokoliniu sprendimu, kuriuo buvo nustatyta pirmoji šio turto pardavimo kaina ir atskirai parduodamų turto vienetų skaičius;
- Nekilnojamojo turto vertė ir kiekis yra fiksuojami kreditorių susirinkimo (ar kreditorių komiteto) protokoliniu sprendimu, kuriuo buvo nustatyta pirmoji šio turto pardavimo kaina ir atskirai parduodamų turto vienetų skaičius;
- Gautos pajamos iš išieškotų debitorinių įsiskolinimų yra fiksuojamos gautomis pajamomis ir vienetais, o pardavimo atveju – tai kreditorių susirinkimo (ar kreditorių komiteto) protokoliniu sprendimu, kuriuo buvo nustatyta pirmoji šio turto pardavimo kaina ir atskirai parduodamų įsiskolinimų vienetų skaičius.
- Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytą, suskaičiuojama kiekvieno kriterijaus bazinio atlygio dalis.

Administratorių pasiūlyta apskaičiavimo formulė:

Bazinis atlygis = $NemTD^1 + KFRD + KTD + DID + NTD$, kurioje:

$$NemTD = NemTV \times NemTVVK + NemTK \times NemTVKK;$$

$$KFRD = KFRV \times KFRVK + KFRK \times KFRKK$$

$$KTD = KTDV \times KTDVK + KTDK \times KTDKK$$

$$DID = DIV \times DIVK + DIV \times DIKK$$

$$NTD = NTV \times NTVK + NTV \times NTKK$$

Tarnyba atlikusi turimų duomenų analizę ir išeliminavusi duomenis apie procesus, kurių atlygis pagal sąmatą buvo mažesnis nei pagal faktą, visus atvejus, kai turto vertė buvo nurodoma „0“, taip pat kuomet turto vertė buvo nurodyta mažesnė nei atlygis pagal sąmatą, kreditoriniai reikalavimai buvo mažesni nei atlygis pagal sąmatą, išvadas ir skaičiavimus atliko, pasiremddama 425 bankroto procesais.

Atsižvelgiant į gautą dalinai suderintą administratorių siūlymą bei duomenų analizės rezultatus, **Tarnyba teikia savo pasiūlymą**, kuris atliktas administratorių siūlymo pagrindu, tačiau pakoreguotas atsižvelgiant į šiuos aspektus:

1. Siūloma atsisakyti kiekio vertinimo visose srityse, išskyrus kreditorinius reikalavimus. Tarnybos vertinimu, kiekis Nekilnojamojo turto, kilnojamojo turto, nematerialaus turto ir debitorinių išieškojimų atveju, nėra tiesiogiai susijęs su administratoriaus tikėtinu darbo kiekiu ar dedamomis pastangomis, kadangi neatsižvelgiama į tokius svarbius aspektus, kaip pvz., nekilnojamojo turto likvidumas ir pan. Tarnybos vertinimu, kreditorinių reikalavimų kiekį galima tiesiogiai siekti su administratoriaus tikėtinu darbo krūviu, todėl kiekio kriterijų šiai daliai siūloma palikti. Kadangi eliminavus kiekio kriterijų ir jam taikomą kiekio koeficientą sumažėja bazinis atlygio suma, vertės koeficientas (VK), Tarnybos nuomone, galėtų būti 0,1 proc., vietoje administratorių siūlytų 0,08 proc.;

2. Tarnybos nuomone, bazinis nemokumo administratorių atlygis turi didėti proporcingai mažesne dalimi (procentu), kai yra viršijamos nustatytos ribos (slenksčiai) kiekvienam kriterijui

¹ D – dydis, V – vertė Eurais, K – koeficientas, VK – vertės koeficientas, KK – kiekio koeficientas.

atskirai, t.y. atlygio dalis (procentas) neturėtų būti vienodas tiek labai mažos vertės kriterijaus atveju, tiek ypatingai didelės vertės, nes administratoriaus įdėtų darbo sąnaudų (laiko, administracinių resursų ir pan.) lygis nebus proporcingai didesnis lyginant su mažesnės vertės kriterijų atveju. Apibendrinant, Tarnyba laikosi pozicijos, kad bazinis atlygis neturėtų būti skaičiuojamas tiesine progresija, todėl buvo modeliuota įvedant verčių ribas, kurioms atitinkamai didėjant mažėtų ir atlygio procentinė dalis viršijančiai nustatytą ribą daliai;

3. Tarnyba atlikusi analizę nustatė, kad turimi duomenys apie bankroto proceso kintamuosius, kuriuos siūlo įtraukti administratoriai į bazinio skaičiavimo metodiką, nekoreliuoja nei su bankroto administratorių atlygiu pagal sąmatą, nei faktiniu apmokėjimu, todėl pasiremti duomenimis ir daigianarės regresinės analizės pagrindu įvertinti kiekvieno iš penkių kintamųjų įtakos atlygiui koeficientus, nėra įmanoma.

Detalesnis Tarnybos siūlomas bazinio atlygio apskaičiavimo modelis pateikiamas **1 priede**.

Tarnybos siūloma bazinio atlygio apskaičiavimo modelis:

$S = NT(T_1 \times K_1 + T_2 \times K_2 + T_3 \times K_3 + T_4 \times K_4 + T_5 \times K_5) + DI(T_1 \times K_1 + T_2 \times K_2 + T_3 \times K_3 + T_4 \times K_4 + T_5 \times K_5) + KT(T_1 \times K_1 + T_2 \times K_2 + T_3 \times K_3 + T_4 \times K_4 + T_5 \times K_5) + KFR(T_1 \times K_1 + T_2 \times K_2 + T_3 \times K_3 + T_4 \times K_4 + T_5 \times K_5) + Kreditorinių reikalavimų skaičius \times K_I) + NemT(T_1 \times K_1 + T_2 \times K_2 + T_3 \times K_3 + T_4 \times K_4 + T_5 \times K_5)$, kuriame:

S-bazinis atlygis

NT-Nekilnojamasis turtas

DI- Debitoriniai išieškojimai

KT – Kilnojamasis turtas

KFR – Kreditoriniai reikalavimai

NemT – Nematerialusis turtas

$T_1, T_2, T_3, <...>, T_5$ – Slenksčiai (ribos) Eur, kuriems taikomi skirtingi koeficientai

$K_1, K_2, <...>, K_5$ – Koeficiento reikšmė procentais, kuri taikoma konkrečiam slenksčiui (ribai)

Kriterijus	<i>Siūlomi slenksčiai ir verčių koef.</i>									
	Nemažinama riba T_1	Koef. K_1	Antras slenkstis $T_2 (T_1 \times 5)$	Koef. $K_2 (K_1 \times 0.85)$	Trečias slenkstis $T_3 (T_2 \times 5)$	Koef. $K_3 (K_2 \times 0.85)$	Ketvirtas slenkstis $T_4 (T_3 \times 5)$	Koef. $K_4 (K_3 \times 0.85)$	Penktas slenkstis $T_5 (T_4 \times 5)$	Koef. $K_5 (K_4 \times 0.85)$
NT	Iki 500 000	0.5%	500 001-2 500 000	0.43%	2 500 001- 12 500 000	0.36%	12 500 001-62 500 000	0.31%	62 500 001 ir daugiau	0.26%
DI	Iki 500 000	0.4%	500 001-2 500 000	0.34%	2 500 001- 12 500 000	0.29%	12 500 001-62 500 000	0.25%	62 500 001 ir daugiau	0.21%
KT	Iki 500 000	0.3%	500 001-2 500 000	0.26%	2 500 001- 12 500 000	0.22%	12 500 001-62 500 000	0.18%	62 500 001 ir daugiau	0.16%
KFR	Iki 500 000	0.2%	500 001-2 500 000	0.17%	2 500 001- 12 500 000	0.14%	12 500 001-62 500 000	0.12%	62 500 001 ir daugiau	0.1%
NemT	Iki 500 000	0.1%	500 001-2 500 000	0.09%	2 500 001- 12 500 000	0.07%	12 500 001-62 500 000	0.06%	62 500 001 ir daugiau	0.05%

Jūsų patogumui pridedame Tarnybos siūlomos sistemos skaičiuoklę (xlsx formatu), kurioje sudėtos formulės ir loginės sąlygos, kurių pagalba galima modeliuoti įvairius scenarijus (skirtingas kintamųjų reikšmes).

Pateikiame keletą bazinio atlygio palyginimo variantų, skaičiuojant pagal administratorių pasiūlytą modelį ir Tarnybos pakoreguotąjį:

1 pavyzdys.

	Vertė, Eur	Kiekis, vnt.	Atlygis Eur pagal admin. siūlomą modelį	Atlygis pagal Tarnybos siūlomą modelį
Nekilnojamas turtas	2 000 000	10	9 500	8 875
Nematerialus turtas	1 000 000	5	950	925
Kilnojamas turtas	500 000	10	2 100	1 500
Debitoriniai	100 000	10	1 520	400
Kreditoriniai reikalavimai	3 000 000	10	5 400	1 500
		IŠ VISO	19 470	13 200
		Atlygio sumos skirtumas (+/-) proc. tarp administratorių ir Tarnybos siūlomų modelių	-32,2 %	

2 pavyzdys

	Vertė, Eur	Kiekis, vnt.	Atlygis Eur pagal admin. siūlomą modelį	Atlygis pagal Tarnybos siūlomą modelį
Nekilnojamas turtas	1 000 000 000	200	4 030 000	2 639 600
Nematerialus turtas	2 000 000	30	2 500	1 850
Kilnojamas turtas	1 000 000	40	6 000	2 800
Debitoriniai	100 000 000	100	332 000	256 550
Kreditoriniai reikalavimai	2 000 000 000	35	3 202 100	2 016 050
		IŠ VISO	7 572 600	5 067 725
		Atlygio sumos skirtumas (+/-) proc. tarp administratorių ir Tarnybos siūlomų modelių	- 33,07 %	

Tarnyba, atsižvelgdama į tai, kad kintamasis atlygis turėtų skatinti nemokumo administratorius siekti kuo efektyviau realizuoti juridinio asmens turtą bei dabartinio

reglamentavimo pagal Juridinių asmenų nemokumo įstatymo nuostatas² siūlo kintamajam atlygiui apskaičiuoti taikyti šią formulę:

$S = (\text{nemokumo administratorius bankroto proceso pajamos} - \text{bankroto proceso administravimo išlaidos}) \times \text{Vyriausybės nustatytas procentinis dydis.}$

Siūlomos ribos, kurioms būtų taikomos skirtingi atlygio procentai:

Kreditorių lėšos sąskaitose (bankroto pajamos – administravimo išlaidos)		Vyriausybės nustatytas procentas
1	10,000	20.00%
10,001	100,000	15.00%
100,001	1,000,000	10.00%
1,000,001	10,000,000	5.00%
10,000,001	100,000,000	1.00%
100,000,001	1,000,000,000	0.5%
1,000,000,001	ir daugiau	0.1%

Žemiau pateiktame pavyzdyje matyti, koks būtų kintamasis atlygis ir kokią dalį jis sudaro procentais, skaičiuojant pagal siūlomą modelį (imti realūs duomenys, kurie pritaikyti prie siūlomo modelio):

tūkst. Eur

Nekilnojamas turtas	Nematerialusis turtas	Kilnojamas turtas	Debitoriai	Kreditorių sąskaitose lėšos (tūkst. Eur)	Bazinis atlygis, tūkst. Eur	Kintama dalis tūkst. Eur (pajamos – bazinis) x procentas	Kintamos dalies % lyginant su baziniu atlygu
0.5	0.5	0.5	0.5	2	4.02	0	0
10	9.5	8.5	0.72	28.72	4.02	4.61	114.63
30	50	14	80	174	4.04	22.7	562.00
60	12	10	1	83	4.14	12.75	308.18
10	20	0.5	10	40.5	4.02	6.38	158.58
46	2	10	8	66	4.06	10.2	251.4
2000	500	15	90	2605	13.29	184.8	1390.4

Pagal turimus duomenis, pritaikius siūlomą modelį 425 bankroto procesams, kurie yra užbaigti, rezultatai lyginant su dabartine sistema būtų:

- atlygio vidurkis pagal sąmatą pagal dabartinę tvarką sudaro 7,12 tūkst. Eur, pagal faktą 5,04 tūkst. Eur, o pagal siūlomą naują modelį, vidurkis siektų 6,45 tūkst. Eur (bazinis atlygis + kintamoji dalis);
- siūlomo modelio kintamoji atlygio dalis sudaro ~107 proc. nuo bazinio, skaičiuojant nagrinėjamos imties kintamojo atlygio sumą ir lyginant su nagrinėjamos imties bazinio

² 77 str.5 d. „Kintamasis atlygis už bankroto proceso administravimo rezultatus yra atlygio nemokumo administratoriui dalis, kurios sumą apskaičiuoja nemokumo administratorius bankroto proceso pajamų ir bankroto proceso administravimo išlaidų skirtumą padaugindamas iš Vyriausybės nustatyto procentinio dydžio, atvirkščiai proporcingo šio skirtumo dydžiui.“

atlygio suma. Tarnybos nuomone, reikšminga kintamoji atlygio dalis stipriai motyvuotų nemokumo administratorius dirbti kuo efektyviau;

- iš nagrinėtų 425 atvejų, 250 bankroto proceso atvejų (59 proc.) atlyginimas augtų pagal naująją sistemą (vidutinis augimas 3,34 tūkst. Eur). Skaičiuojant nuo visos 425 atvejų imties, vidutinis atlygis sumažėtų 0,68 tūkst. Eur, tačiau tas sietina su mažesnėmis administratorių atlygio „žirklėmis“ pagal naująją sistemą, t.y. nebelieka ypatingai mažų atlygių pagal sąmatą, pvz., 0,01 tūkst. Eur, 0,5 tūkst. Eur ir pan., tuo pačiu sumažėja kai kurie dideli atlygiai, jei siūlomam modelyje naudojamų kriterijų (pasiūlyti pačių administratorių asociacijų) reikšmės yra nedidelės. Manytina, kad siūlomas modelis įneštų daugiau skaidrumo ir sukurtų aiškią sistemą, kas sudaro nemokumo administratoriaus atlygį.

Visos imties (4947 procesai, kuomet neišeliminuoti anksčiau minėti)- atlygio vidurkis pagal sąmatą 2,45 tūkst. Eur, faktinis – 0,82 tūkst. Eur. Pažymėtina, kad net 4470 atvejų iš 4947 (90,3 proc.) atlygis pagal sąmatą buvo mažesnis nei 4,02 tūkst. Eur (2020 m. MMA dydis x 6). Taigi, siūlomas modelis, kuomet nustatomas konkretus minimalus atlygis, daugumos nemokumo procesų atveju (90 proc.), padidintų nemokumo administratorių atlygį, lyginant su buvusiu (pagal sąmatą).

Norime pažymėti, kad nesiūlome skaičiuojant bazinį ir kintamąjį atlygį sieti juos su juridinio asmens dydžiu. Įvedus siūlomus kriterijus būtų labiau atspindėta kiekvieno juridinio asmens specifika, kadangi galimos situacijos kai vienas kriterijus turi didelės įtakos administratoriaus darbų apimčiai, tačiau pagrindu imant įmonės dydį, nebūtų tinkamai atspindėtas.

PRIDEDAMA:

1. 1 priedas „Siūlomas Tarnybos bazinio skaičiavimo modelis“, 2 lapai;
2. „Skaičiuoklė.xlsx“, 1 vnt;
3. „skaiciuoklė-kintamam atlygiui pagal realius duomenis.xlsx“, 1 vnt.

Direktorius

Audrius Linartas

1. Koefficientai pagal kriterijus

Bendras koefficientas (BK)	Kriterijus	Įvertis	Vertės koefficientas (VK) = BK x Įvertis	Kickio koef.	Kickio įvertis, Eur (KI) = Įvertis x Kickio koef.
0,1%	Nematerialiam turtui (NemT)	1	0,1%	0	0
	Kreditorių finansiniams reikalavimams (KFR)	2	0,2%	25	50
	Kilnojamajam turtui (KT)	3	0,3%	0	0
	Debitoriniams išieškojimams (DI)	4	0,4%	0	0
	Nekilnojamajam turtui (NT)	5	0,5%	0	0

2. Siūlomi slenksčiai su ribomis ir vertės koefficientai:

Kriterijus	Siūlomi slenksčiai ir verčių koef.									
	Nemažinama riba T ₁	Koef. K ₁	Antras slenkstis T ₂ (T ₁ x 5)	Koef. K ₂ (K ₁ x 0.85)	Trečias slenkstis T ₃ (T ₂ x 5)	Koef. K ₃ (K ₂ x 0.85)	Ketvirtas slenkstis T ₄ (T ₃ x 5)	Koef. K ₄ (K ₃ x 0.85)	Penktas slenkstis T ₅ (T ₄ x 5)	Koef. K ₅ (K ₄ x 0.85)
NT	Iki 500 000	0.5%	500 001-2 500 000	0.43%	2 500 001- 12 500 000	0.36%	12 500 001-62 500 000	0.31%	62 500 001 ir daugiau	0.26%

DI	Iki 500 000	0.4%	500 001-2 500 000	0.34%	2 500 001- 12 500 000	0.29%	12 500 001-62 500 000	0.25%	62 500 001 daugiau	0.21%
KT	Iki 500 000	0.3%	500 001-2 500 000	0.26%	2 500 001- 12 500 000	0.22%	12 500 001-62 500 000	0.18%	62 500 001 daugiau	0.16%
KFR	Iki 500 000	0.2%	500 001-2 500 000	0.17%	2 500 001- 12 500 000	0.14%	12 500 001-62 500 000	0.12%	62 500 001 daugiau	0.1%
NemT	Iki 500 000	0.1%	500 001-2 500 000	0.09%	2 500 001- 12 500 000	0.07%	12 500 001-62 500 000	0.06%	62 500 001 daugiau	0.05%

Tarnybos siūloma bazinio atlygio apskaičiavimo sistema:

$$S = NT(T_1 \times K_1 + T_2 \times K_2 + T_3 \times K_3 + T_4 \times K_4 + T_5 \times K_5) + DI(T_1 \times K_1 + T_2 \times K_2 + T_3 \times K_3 + T_4 \times K_4 + T_5 \times K_5) + KT(T_1 \times K_1 + T_2 \times K_2 + T_3 \times K_3 + T_4 \times K_4 + T_5 \times K_5) + KFR(T_1 \times K_1 + T_2 \times K_2 + T_3 \times K_3 + T_4 \times K_4 + T_5 \times K_5) + NemT(T_1 \times K_1 + T_2 \times K_2 + T_3 \times K_3 + T_4 \times K_4 + T_5 \times K_5)$$

Tarnyba atkreipia dėmesį, kad slenkščiai nustatyti dauginant kiekvieną sekančių žingsnį iš „5“ prieš tai buvusio slenkščio maksimalią ribą.

Verčių koeficientai nustatyti taip, kad kiekviename slenkstyje būtų dauginamas prieš tai buvusio slenkščio vertės koeficientas iš 0,85, t.y. kiekviename slenkstyje vertės koeficientas mažėja 15 proc., lyginant su prieš tai buvusiu.

Budžetinė įstaiga, Rinkinės g. 48A, 09318 Vilnius, tel. (8 5) 212 5464, (8 5) 263 9291.

El. p. info@avant.lt, <http://www.avant.lt>

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 304157094

**AUDITO, APSKAITOS, TURTO VERTINIMO IR NEMOKUMO VALDYMO TARNYBA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJOS**

Lietuvos Respublikos finansų ministerijai
Siunčiama el. p. finmin@finmin.lt

2019-11-27Nr. (6.10)D2-3185
I 2019-11-27Nr. (6.2E-02)-6K-1906205

DĖL NEMOKUMO ADMINISTRATORIŲ ATRANKOS PROGRAMOS

Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnyba prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Tarnyba), atsakydama į Jūsų prašymą (registracijos Nr. D1-16164), teikia prašomą informaciją.

Bankroto administratorių atrankos kompiuterinė programa (toliau – Programa) sukurta pagal Bankroto administratorių atrankos taisyklės (toliau – Taisyklės) ir veikia kaip integruota Įmonių restruktūrizavimo ir bankroto informacinės sistemos (toliau – ĮRBIS) dalis, kuri per internetinę sąveiką susieta su Lietuvos teismų informacine sistema.

Tarnyba, vadovaudamasi Taisyklių 48 p., atliko duomenų analizę ir teikia 2019 metų trijų ketvirčių bankroto administratorių atrankos rezultatų statistinius duomenis.

Tarnybos 2019-10-01 duomenimis nustatyta, kad iš viso buvo 835 bankroto administratoriai, kurie galėjo teikti įmonių bankroto administravimo paslaugas. 1 lentelėje pateikti bankroto administratorių duomenys, t. y. bankroto administratoriaus tipas bei bankroto administratoriaus grupės:

1 lentelė

Bankroto administratorius	Grupė						Iš viso	
	A	%	B	%	C	%	skaičius	%
Fizinis bankroto administratorius	155	29,58	210	40,08	159	30,34	524	62,75
Juridinis bankroto administratorius	84	27,01	138	44,37	89	28,62	311	37,25
Iš viso	239	28,62	348	41,68	248	29,70	835	100

Šioje lentelėje matome, kad A grupės administratoriai sudaro 28,62 proc. nuo visų bankroto administratorių skaičiaus, B grupės bankroto administratoriai – 41,68 proc., o C grupės bankroto administratoriai – 29,70 proc. Atkreiptinas dėmesys, kad fiziniai bankroto administratoriai sudaro 62,75 proc. nuo visų bankroto administratorių skaičiaus, kai juridiniai bankroto administratoriai – 37,25 proc.

2 lentelės duomenys rodo, kad iki 2019-10-01 Programos pagalba bankroto administratoriai atrinkti ir patvirtinti 1193 įmonėse, iš kurių *Mažos įmonės* sudarė 88,85 proc. nuo visų atrinktų ir patvirtintų įmonių skaičiaus, *Vidutinės įmonės* – 7,71 proc., o *Didelės įmonės* – 3,44 proc.

2 lentelė

Įmonės dydis	Įmonių skaičius	Procentai
Maža įmonė	1060	88,85
Vidutinė įmonė	92	7,71
Didelė įmonė	41	3,44
Iš viso:	1193	100

Biudžetinė įstaiga, Rinktinės g. 48A, 09318 Vilnius, tel. (8 5) 212 5464, (8 5) 263 9291,
El. p. info@avnt.lt, <http://www.avnt.lt>,
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 304157094

Fizinis bankroto administratorius: atrinktas ir patvirtintas 259 įmonėse, iš kurių *Mažos įmonės* sudarė 86,87 proc. (225 įmonės) nuo visų atrinktų ir patvirtintų įmonių skaičiaus, *Vidutinės įmonės* – 6,95 proc. (18 įmonių), o *Didelės įmonės* – 6,18 proc. (16 įmonių):

3 lentelė

Įmonės dydis	Įmonių skaičius	%
Maža įmonė	225	86,87
BP-4 grupė	76	29,34
(-)	149	57,53
Vidutinė įmonė	18	6,95
BP-2 grupė	1	0,39
BP-4 grupė	2	0,77
(-)	15	5,79
Didelė įmonė	16	6,18
(blank)	16	6,18
Iš viso:	259	100

Juridinis bankroto administratorius: atrinktas ir patvirtintas 934 įmonėse, iš kurių *Mažos įmonės* sudarė 89,40 proc. (835 įmonės) nuo visų atrinktų ir patvirtintų įmonių skaičiaus, *Vidutinės įmonės* – 7,92 proc. (74 įmonės), o *Didelės įmonės* – 2,68 proc. (25 įmonės):

4 lentelė

Įmonės dydis	Įmonių skaičius	%
Maža įmonė	835	89,40
BP-2 grupė	2	0,21
BP-4 grupė	277	29,66
BP-4 grupė; Tyčinis bankrotas	1	0,11
(-)	555	59,42
Vidutinė įmonė	74	7,92
BP-2 grupė	1	0,11
BP-4 grupė	6	0,64
Tyčinis bankrotas	1	0,11
(-)	66	7,07
Didelė įmonė	25	2,68
VR grupė	2	0,21
(-)	23	2,46
Iš viso:	934	100

3 ir 4 lentelių duomenimis matome, kad Programoje vyrauja mažos įmonės. Atkreiptinas dėmesys, kad juridiniai bankroto administratoriai buvo atrinkami ir patvirtinami 3,7 kartus dažniau nei fiziniai bankroto administratoriai (atitinkamai 835 ir 225). Santykis tarp fizinių bankroto ir juridinių bankroto administratorių – 1,68 (atitinkamai 524 ir 311).

Mažose įmonėse juridiniai bankroto administratoriai buvo atrinkti ir patvirtinti 835 kartų, tai sudaro 70 proc. nuo visų Programoje atrinktų įmonių skaičiaus. Tuo tarpu, fiziniai bankroto administratoriai mažose įmonėse – 18,86 proc. (225 kartai).

5 lentelė

Fizinio administratoriaus eilės numeris	Grupė	Įmonės dydis			Iš viso	
		Didelė	Vidutinė	Maža	Įmonių skaičius	%
1	C		3	128	131	51
2	C		1	7	8	3
3	C	1		4	5	2
4	C		2	3	5	2

Biudžetinė įstaiga, Rinktinės g. 48A, 09318 Vilnius, tel. (8 5) 212 5464, (8 5) 263 9291,

El. p. info@avnt.lt, <http://www.avnt.lt>,

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 304157094

5	C	3	1	1	5	2
6	C		1	4	5	2
7	C			4	4	2
8	C		1	3	4	2
9	C			3	3	1
10	C	1	1	1	3	1
11	C			3	3	1
12	C		1	2	3	1
13	B			3	3	1
14	C		1	2	3	1
15	A			3	3	1
16	B			3	3	1
17	C	1	1	1	3	1
18	B			2	2	1
19	C	1		1	2	1
20	B			2	2	1
21	B			2	2	1
22	B			2	2	1
23	B			2	2	1
24	C	1		1	2	1
25	C			2	2	1
26	B			2	2	1
27	C		1	1	2	1
28	B			2	2	1
29	C		1	1	2	1
30	C			2	2	1
31	B			2	2	1
32	C		1	1	2	1
33	A			2	2	1

5 lentelėje pateikti fiziniai bankroto administratoriai, kurie buvo Programos atrinkti ir patvirtinti 2 - oje ir daugiau įmonių, iš kurių vienas administratorius (**Fizinio administratoriaus eilės numeris 1**) išsiskiria dideliu gautų įmonių skaičiumi, – 131 įmonė arba 51 proc. nuo visų fizinių bankroto administratorių gautų įmonių skaičiaus. Šis administratorius praktiškai beveik visose įmonėse buvo atrinktas viršijant LASJS ribą, o tokios įmonės į administratoriaus darbo krūvį nebuvo įskaičiuojamos.

Atkreiptinas dėmesys, kad daugiausiai įmonėse (iš 259) buvo atrinkti ir patvirtinti C grupės fiziniai bankroto administratoriai 39, B grupės fizinių bankroto administratorių – 23, o A grupės fizinių bankroto administratorių – 4.

6 lentelė

Juridinio administratoriaus eilės numeris	Grupė	Įmonės dydis			Iš viso	
		Didelė	Vidutinė	Maža	Įmonių skaičius	%
1	C	1	1	165	167	17,88
2	C	1	3	79	83	8,89
3	C		1	76	77	8,24
4	C	2	4	36	42	4,50

5	B			26	26	2,78
6	C		1	24	25	2,68
7	B			25	25	2,68
8	C		6	18	24	2,57
9	C	2	9	7	18	1,93
10	B			15	15	1,61
11	C	1	12	1	14	1,50
12	B			13	13	1,39
13	C	1	3	9	13	1,39
14	A			12	12	1,28
15	A			12	12	1,28
16	C			12	12	1,28
17	C		3	9	12	1,28
18	A			11	11	1,18
19	C	1	3	7	11	1,18
20	B			11	11	1,18
21	C	1	3	7	11	1,18
22	A			11	11	1,18
23	C	1	3	6	10	1,07
24	C	2	5	3	10	1,07
25	C	1	6	3	10	1,07
26	B			10	10	1,07
27	C		1	8	9	0,96
28	C			9	9	0,96
29	A			8	8	0,86
30	B			8	8	0,86
31	B			8	8	0,86
32	A			7	7	0,75
33	B			7	7	0,75
34	C	4	1	2	7	0,75
35	C		2	5	7	0,75
36	B			7	7	0,75
37	C		2	5	7	0,75
38	C			6	6	0,64
39	B			6	6	0,64
40	C	2	1	3	6	0,64
41	B			6	6	0,64
42	B			6	6	0,64
43	A			6	6	0,64
44	B			6	6	0,64
45	B			6	6	0,64
46	B			6	6	0,64

Biudžetinė įstaiga, Rinktinės g. 48A, 09318 Vilnius, tel. (8 5) 212 5464, (8 5) 263 9291,

El. p. info@avnt.lt, <http://www.avnt.lt>.

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 304157094

6 lentelėje pateikti juridiniai bankroto administratoriai, kurie Programos atrinkti ir patvirtinti 6 - iose ir daugiau įmonių. Tokių juridinių bankroto administratorių iš viso – 46. Iš pateiktų duomenų matyti, kad vienas juridinis bankroto administratorius (**Juridinio administratoriaus eilės numeris 1**) net 167 kartus buvo atrinktas ir patvirtintas Programoje. Praktiškai visose mažose įmonėse (165) šis bankroto administratorius buvo atrinktas tik todėl, kad kiti administratoriai nenorėjo ar negalėjo rungtis su C grupės administratoriumi, kurio atrankinis dydis buvo geriausias teikti sutikimą-deklaraciją administruoti šias įmones. Mažoms įmonėms atrinkti ir patvirtinti – 34 C grupės juridiniai bankroto administratoriai, 41 – B grupės juridiniai bankroto administratoriai, o 20 – A grupės juridiniai bankroto administratoriai.

Iš Programos duomenų nustatyta, kad skaičiuojant kas mėnesį, t. y. tikrinant nuo 2015 m. sausio 5 dienos kas mėnesį, kurie kiekvieno mėnesio penktą dieną buvo A grupės bankroto administratoriai ir šiai dienai yra tapę C grupės bankroto administratoriais, rezultatai tokie: fizinių bankroto administratorių – 15, juridinių bankroto administratorių – 11. Pažymėtina, kad skaičiuoti šiuo metu esantys administratorių sąrašė.

Kiek vidutiniškai laiko užtruko A grupės administratoriui tapti C grupės administratoriumi Tarnyba duomenų pagal šį požymį neturi.

Informacija dėl administratorių perėjimo į aukštesnę grupę yra:

- 91 fizinis bankroto administratorius 2015-01-05 buvo B grupės administratorius, o 2019-10-27 yra C grupės administratorius;
- 33 juridiniai bankroto administratoriai 2015-01-05 buvo B grupės administratoriais, o 2019-10-27 yra C grupės administratorius;
- 2015-01-05 buvo 56 C grupės fiziniai bankroto administratoriai, 2019-10-27 yra 158 C grupės fiziniai administratorius;
- 2015-01-05 buvo 45 C grupės juridiniai bankroto administratoriai, 2019-10-27 yra 89 C grupės juridiniai administratorius.

Direktoriaus pavaduotojas

Jovaldas Černiauskas

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 266 2984, faks. (8 5) 262 5940, el. p. rastine@tm.lt,
atsisk. sąskaita LT574010051004670211 Luminor Bank AS, banko kodas 40100.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos finansų ministerijai 2019-11- Nr.
Į 2019-11-05 Nr. (6.2E-02)-6K-1905717

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL BAZINIO ATLYGIO UŽ BANKROTO PROCESO ADMINISTRAVIMĄ DYDŽIŲ IR KINTAMOJO ATLYGIO UŽ BANKROTO PROCESO ADMINISTRAVIMO REZULTATUS PROCENTINIŲ DYDŽIŲ PATVIRTINIMO“ PROJEKTO

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija gavo išvadai gauti pateiktą Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl bazinio atlygio už bankroto proceso administravimą dydžių ir kintamojo atlygio už bankroto proceso administravimo rezultatus procentinių dydžių patvirtinimo“ projektą (toliau – Projektas). Pagal kompetenciją įvertinę Projektą pastabų ir pasiūlymų neturime.

Teisingumo viceministras

Žydrūnas Plytnikas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A.Vivulskio g. 11, LT-03162 Vilnius, tel. (8 5) 266 8176, (8 5) 266 8169, faks. (8 5) 266 4209,
el. p. post@socmin.lt, <https://socmin.lrv.lt>. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 1886 03515

Lietuvos Respublikos finansų ministerijai

Nr. (11.3-53)SD

Į 2019-11-05

Nr. (6.2E-02)-6K-1905717

DĖL NUTARIMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos specialistai susipažino su pateiktu Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl atlygio už bankroto proceso administravimą dydžių“ projektu (TAIS Nr. 19-12795) ir informuoja, kad pastabų ir pasiūlymų neturi.

Viceministrė

Eglė Radišauskienė

Irena Mickevičiūtė, tel. 8 706 68254, el. p. irena.mickeviciute@socmin.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS EKONOMIKOS IR INOVACIJŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 38, LT-01104 Vilnius, tel.: 8 706 64 845, 8 706 64 868,

faks. 8 706 64 762, el. p. kanc@eimin.lt, <http://eimin.lrv.lt>.

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188621919

Lietuvos Respublikos finansų ministerijai

2019-11-

Nr. (13.2-31E)-

į 2019-11-05

Nr. (6.2E-02)-6K-1905717

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija susipažino su Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2019 m. lapkričio 5 d. raštu Nr. (6.2E-02)-6K-1905717 pateiktu išvadoms gauti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl bazinio atlygio už bankroto proceso administravimą dydžių ir kintamojo atlygio už bankroto proceso administravimo rezultatus procentinių dydžių patvirtinimo“ projektu ir informuoja, kad pagal kompetenciją pastabų ir pasiūlymų dėl jo neturi.

Ekonomikos ir inovacijų viceministrė

Jekaterina Rojaka

NACIONALINĖ TEISMŲ ADMINISTRACIJA

Biudžetinė įstaiga, L. Sapiegos g. 15, LT-10312 Vilnius, tel. (8 5) 268 5186, faks. (8 5) 268 5187, el. p. info@teismai.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188724424

Lietuvos Respublikos finansų ministerijai
El. p. dalia.sidagiene@finmin.lt
TAIS

2019-11-15 Nr. 4R-1736-(6.6)
I 2019-11-05 pranešimą

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL ATLYGIO UŽ BANKROTO PROCESO ADMINISTRAVIMĄ DYDŽIŲ“ PROJEKTO NR. 19-12795 DERINIMO

Nacionalinė teismų administracija, susipažinusi su Lietuvos Respublikos finansų ministerijos derinimui pateiktu Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl atlygio už bankroto proceso administravimą dydžių“ projektu, informuoja, kad pastabų ar pasiūlymų pagal kompetenciją šiam projektui neturi.

Direktore

Natalija Kaminskienė

Jolanta Dudoravičiūtė, tel. (8 5) 210 1999, el. p. jolanta.dudoraviciute@teismai.lt
(originalas nebus siunčiamas)

LIETUVOS
TEISMAI

LIETUVOS RESPUBLIKOS KONKURENCIJOS TARYBA

Biudžetinė įstaiga, Jogailos g. 14, LT-01116 Vilnius, tel. (8 5) 262 7797, faks. (8 5) 212 6492, el. p. taryba@kt.gov.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188668192

Lietuvos Respublikos finansų ministerijai
el. p.finmin@finmin.lt

2019-11- Nr. (2.30-35) 6V-
Į 2019-11-05 Nr. (6.2E-02)-6K-1905717

DĖL ATLYGIO UŽ BANKROTO PROCESO ADMINISTRAVIMĄ DYDŽIŲ

Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba, išnagrinėjusi Lietuvos Respublikos finansų ministerijos pateiktą derinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl bazinio atlygio už bankroto proceso administravimą dydžių ir kintamojo atlygio už bankroto proceso administravimo rezultatus procentinių dydžių patvirtinimo“ projektą Nr. 19-12795 (toliau – Projektas) pagal kompetenciją pastabų neturi.

Projekto rengėjams primename, kad, vadovaujantis Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 4¹ straipsniu, kai teisės akto projektu nustatomas, keičiamas ar panaikinamas reguliavimas, kuris, be kita ko, galėtų turėti poveikį konkurencijai esant šiame straipsnyje nurodytoms sąlygoms, privaloma atlikti numatomo teisinio reguliavimo poveikio konkurencijai vertinimą, kurį rekomenduojame atlikti taikant Konkurencijos tarybos parengtas „Sprendimų poveikio konkurencijai vertinimo gaires“ (toliau – Gairės)¹. Jeigu Projekto rengėjai turi konkrečių klausimų, susijusių su Gairių taikymu, maloniai prašome kreiptis į mūsų instituciją.

Pirmininkas
Keserauskas

Šarūnas

Laura Gintilienė, tel. (8 5) 262 6658, el. p. laura.gintiliene@kt.gov.lt

¹ Prieiga per internetą: <http://www.kt.gov.lt/uploads/documents/files/news_2012-06-11_gaires.pdf>.

LIETUVOS RESPUBLIKOS SPECIALIŲ TYRIMŲ TARNYBA

Lietuvos Respublikos finansų
ministerijai
E. pristatymo informacinė sistema

2019-11-15 Nr. 4-01-9699
Į 2019-11-05 Nr. (6.2E-02)-6K-1905717

DĖL ATLYGIO UŽ BANKROTO PROCESO ADMINISTRAVIMĄ DYDŽIŲ

Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba gavo Lietuvos Respublikos finansų ministerijos parengtą Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl bazinio atlygio už bankroto proceso administravimą dydžių ir kintamojo atlygio už bankroto proceso administravimo rezultatus procentinių dydžių patvirtinimo“ projektą Nr. 19-12795 (toliau – Projektas). Projektui pagal kompetenciją pastabų ir pasiūlymų neturime, tačiau dar kartą¹ atkreipiame Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, kaip teisės aktų projektų rengėjos, dėmesį į būtinybę tinkamai ir laiku atlikti bei pavišinti antikorpucinius rengiamų teisės aktų projektų vertinimus, kaip tai numatyta Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 8 straipsnyje ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. kovo 12 d. nutarimu Nr. 243 patvirtintose Teisės aktų projektų antikorpucinio vertinimo taisyklėse. Tik bendromis valstybės (savivaldybių) institucijų pastangomis galima kurti ir palaikyti efektyvią antikorpucinę aplinką Lietuvoje. Be to, teisėkūros procedūrų nesilaikymas, pvz., poveikio korupcijos mastui vertinimo neatlikimas, gali būti pagrindas teisės aktą pripažinti prieštaraujančiu konstituciniam atsakingo valdymo principui, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo nuostatoms².

Direktoriaus pavaduotojas

Egidijus Radzevičius

Giedrius Būdvytis, tel. (8 706) 63 354, el. p. giedrius.budvytis@stt.lt

¹ Prieiga internete: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAK/aebb69a0d39011e9978e9d8965748b45?jfwid=oo0hc2c4>

² Pz., prieiga internete: <https://www.lvat.lt/data/public/uploads/2019/04/2019-04-25nuasmenintassprendimasbylojeei-4-602-2019.docx>.

**VALSTYBINĖ MOKESČIŲ INSPEKCIJA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJOS**

Lietuvos Respublikos
finansų ministerijai

2019-11- Nr. (29.2-31-3E)-R-
[2019-11-05 Nr. (6.2E-02)-6K-1905717]

DĖL ATLYGIO UŽ BANKROTO PROCESO ADMINISTRAVIMĄ DYDŽIŲ

Išnagrinėjusi Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – FM) parengtą Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl bazinio atlygio už bankroto proceso administravimą dydžių ir kintamojo atlygio už bankroto proceso administravimo rezultatus procentinių dydžių patvirtinimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas), Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – VMI prie FM) teikia pastabas ir pasiūlymus.

Viena iš nemokumo proceso efektyvumo užtikrinimo priemonių – adekvataus atlygio nustatymas nemokumo administratoriui už operatyvų ir užtikrinantį kreditorių interesus nemokumo proceso organizavimą. Lietuvos Respublikos juridinių asmenų nemokumo įstatymo (toliau – JANĮ) 77 straipsnio 2 dalyje reglamentuota, kad bazinį atlygį už visą bankroto proceso administravimo laikotarpį nustato teismas. Kadangi kreditorių reikalavimai yra tenkinami iš juridinio asmens turto, kuris lieka padengus bankroto proceso išlaidas (JANĮ 93 straipsnio 1 dalis), teismas nutartimi privalo patvirtinti ne tik teisingą atlygio dydį, pagal kurį nemokumo administratorius būtų tinkamai motyvuotas profesionaliai atlikti jam pavestas funkcijas, bet įvertinti ir kreditorių lūkesčius – bazinio atlygio dydis turi užtikrinti optimalų bankroto proceso išlaidų dydį ir maksimaliai didinti kreditorių reikalavimų tenkinimo tikimybę.

Nutarimo projektu siekiama reglamentuoti atlyginimo administratoriui už bankroto administravimą nustatymo dydžius, nustatytus atsižvelgiant į JANĮ 34 straipsnio 4 dalies 1 punkte nurodytus juridinį asmenį apibūdinančius kriterijus: juridinio asmens turtą, kreditorių skaičių, kreditorių reikalavimų dydį, taikomą jurisdikciją. Ilgametė bankroto proceso praktika leidžia teigti, kad esminis administratoriaus darbas yra susijęs su nemokaus ūkio subjekto turtu: jo suradimu, prisiteisimu, palaikymu, apsauga, pardavimu, gautinų sumų išieškojimu. Antras pagal reikšmingumą kriterijus yra kreditorių skaičius. Mažiausiai reikšmingas, VMI prie FM nuomone, yra kreditorių reikalavimų dydžių kriterijus.

Dėl turto kriterijaus. VMI prie FM mano, kad nustatant bazinį atlygio dydį iš nemokaus ūkio subjekto bendros turto masės dydžio kriterijų turėtų būti eliminuojamos gautinos sumos (debitorinis įsiskolinimas). Pagrindas – Lietuvos apeliacinio teismo praktikoje pripažįstama, kad įmonė faktiškai nedisponuoja iš debitorių gautinomis sumomis, todėl debitorių skolos turėtų būti vertinamos ne tik dydžio, bet ir galimybių jas realiai išsieškoti ir grąžinti įmonei aspektais. Be to, pripažįstama, kad skolų susigrąžinimas iš debitorių visa apimtimi praktikoje apskritai nėra dažnas (pvz., Lietuvos apeliacinio teismo 2014 m. spalio 30 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 2-1938/2014; 2015 m. liepos 19 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e2-1312-464/2015, kt.). Išanalizavus bankroto proceso praktiką, matyti, kad nemokumo proceso pradžia finansinės atskaitomybės duomenyse paprastai lieka tik neišieškotinos, beviltiškos debitorinės skolos (gautinos sumos). Dėl minėtų priežasčių gautinų sumų kriterijus T_{gs} turėtų būti visiškai eliminuojamas arba jam suteikiamas ne didesnis kaip 0,1 % lyginamasis svoris. Pažymėtina, kad iš nemokių ūkio subjektų finansinėse atskaitomybėse apskaitytų gautinų sumų faktiškai išiešotos lėšos administratoriaus atlyginimo prasme bus įvertintos apskaičiuojant kintamąjį atlygį. Tai

VALSTYBINĖ
MOKESČIŲ
INSPEKCIJA

Biudžetinė įstaiga,
Vasario 16-osios g. 14,
LT-01514 Vilnius

Tel. (8 5) 2668 200,
Faks. (8 5) 212 56 04,
El. p. vmi@vmi.lt,
www.vmi.lt

Duomenys kaupiami ir saugomi
Juridinių asmenų registre,
Kodas 188659752

skatins bankroto administratorių dėti didesnes pastangas išieškojimo efektyvumui užtikrinti.

Dėl kreditorių skaičiaus bei kreditorių reikalavimų dydžių kriterijų. VMI prie FM mano, kad siekiant suvaldyti didelį kreditorių skaičių, bankroto administratoriui reikia daugiau profesionalumo nei to reikėtų bendradarbiaujant su pavieniai kreditoriais. Taigi, darytina išvada, kad administratoriaus atliekamų darbų kiekiui bei profesionalumui mažiausiai reikšmingas yra kreditorių reikalavimų dydžio kriterijus: ieškant bendrų sprendimų, administratoriaus darbas su vienu dideliu kreditoriumi yra nepalyginamai lengvesnis, nei tai būtų su minia nedidelių reikalavimų turinčių kreditorių. Pateiktų kreditorių reikalavimų teisingumo įvertinimui vienodai reikšmingas bei darbui imlus tiek mažareikšmį įsiskolinimą turintis kreditorius, tiek didelį reikalavimą turintis kreditorius. Dėl minėtų priežasčių tikslinga kreditorių reikalavimų dydžių kriterijui suteikti mažesnę lyginamąją svorį, pvz., 0,1 vietoje 0,2.

Viršininkė

Edita Janušienė

Natalja Pankauskienė, tel. (8 5) 2687 532, faks. (8 5) 123 4567, el. p. N.Pankauskiene@vmi.lt

Nomeda Garbauskienė, tel. (8 37) 405 345, el. p. nomeda.garbauskiene@vmi.lt

**VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO FONDO VALDYBA
PRIE SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJOS**

Biudžetinė įstaiga, Konstitucijos pr. 12-101, LT-09308 Vilnius,
tel. (8 5) 272 4864, faks. (8 5) 272 3641, el. p. info@sodra.lt, informacija telefonu 1883.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 191630223

Lietuvos Respublikos finansų ministerijai per
TAIS

2019-11- Nr. (9.7E) I-
Į 2019-11-05 Nr. (6.2E-02)-6K-
1905717

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO
DERINIMO**

Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos susipažino su pateiktu derinimui Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl bazinio atlygio už bankroto proceso administravimą dydžių ir kintamojo atlygio už bankroto proceso administravimo rezultatus procentinių dydžių patvirtinimo“ projektu (toliau – Nutarimo projektas). Pastabų ir pasiūlymų dėl Nutarimo projekto neturime.

Remigijus Černiauskas, tel. (8 5) 272 3205, el. p. Remigijus.Cerniauskas@sodra.lt

2019-R95-I-97016

Lietuvos Respublikos finansų
ministerijai

2019-11-15 Nr. 06/11

I 2019-11-05 Nr. (6.2E-02)-6K-1905717
ORIGINALAS SIUNČIAMAS NEBUS

DĖL ATLYGIO UŽ BANKROTO PROCESO ADMINISTRAVIMĄ DYDŽIŲ

Dėkojame už galimybę susipažinti su Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl bazinio atlygio už bankroto proceso administravimą dydžių ir kintamojo atlygio už bankroto proceso administravimo rezultatus procentinių dydžių patvirtinimo“ projektu (toliau – Nutarimo projektas), kurio tikslas – patvirtinti bazinio atlygio už bankroto proceso administravimą (toliau – bazinis atlygis) dydžius ir kintamojo atlygio už bankroto proceso administravimo rezultatus (toliau – kintamasis atlygis) procentinius dydžius, kurie reikalingi apskaičiuojant nemokumo administratoriui atlygį už bankroto proceso administravimą. Išanalizavę projektą, teikiame narių konsoliduotas pastabas:

I. Dėl bazinio atlygio už bankroto administravimą dydžių projekto

Manome, kad siūlomas papildomas 50 Eur įkainis už vieno kreditorinio reikalavimo administravimą yra per didelis, siūlome jį mažinti iki 20-30 Eur, nes daugumą tokių kreditorių yra įmonių darbuotojai, o jų administravimas neturėtų sukelti papildomų sunkumų ir išlaidų, nes jų sumos įprastai yra gaunamos vienu sąrašu iš įmonės apskaitos ir nesukelia papildomų klausimų. Kaip alternatyvą siūlome papildomai mokėti tik tais atvejais, kai iš tiesų yra didelis kreditorių skaičius, pvz., papildomai po 50 Eur mokėti tik tais atvejais ir už tą kreditorių skaičių, kuris viršija 100 t. y., jei įmonėje kreditorių skaičius yra 120, mokama papildomai 1000 Eur (po 50 Eur už tuos kreditorius, kurie yra virš 100, (šiuo konkrečiu pavyzdžiu – už 20 kreditorių)).

II. Dėl kintamojo atlygio už bankroto proceso administravimo rezultatus procentinių dydžių projekto

- Pirmojo puslapio išnašoje yra nuoroda į Lietuvos Respublikos juridinių asmenų įstatymo 77 straipsnio 5, 6 ir 7 dalių nuostatas.
Dėl aiškumo siūlome patikslinti ir išdėstyti šitaip: „Lietuvos Respublikos juridinių asmenų *nemokumo įstatymo 77 straipsnio 5, 6 ir 7 dalių nuostatomis*“.
- Manome, kad pateikti koeficientai yra per dideli tam tikroms pozicijoms ir turėtų būti mažinami. Galima kaip pavyzdžiu remtis antstolių gaunamu atlygiu, nes už administratoriaus darbą, susijusį su bankroto proceso organizavimu būtų atlyginta apmokant bazinį atlyginimą, o turto realizavimo procesai abiejose procedūrose yra

labai panašūs (turto vertinimas, aukciono/varžytynių skelbimas, įforminimas), todėl ir įkainiai, mūsų nuomone, turėtų būti panašūs.

Atsižvelgiant į tai kas išdėstyta, siūlome koreguoti kintamojo atlygio už bankroto proceso administravimo rezultatus procentinį dydį šitaip:

Eil. Nr.	Bankroto proceso pajamų ir bankroto proceso administravimo išlaidų skirtumas (Eur)		Kintamojo atlygio už bankroto proceso administravimo rezultatus procentinis dydis
	Nuo (įskaitytinai)	Iki (įskaitytinai)	
1	2	3	4
1.	1	10 000	20,00
2.	10 001	100 000	1510,00
3.	100 001	1 000 000	54,00
4.	1 000 001	10 000 000	0,50
5.	10 000 001	100 000 000	0,05
6.	100 000 001	ir daugiau	0,01

Pagarbiai

Prezidentas

Mantas Zalatorius

NEMOKUMO ADMINISTRATORIŲ RŪMAI

Juozapavičiaus per. 21, Kaunas; juridinio asmens kodas 305300442

Lietuvos Respublikos finansų ministerijai
J. Tumo-Vaižganto g. 8, LT-01512 Vilnius

2019 m. lapkričio 15 d.

PASTABOS IR PASIŪLYMAI

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl bazinio atlygio už bankroto proceso administravimą dydžių ir kintamojo atlygio už bankroto proceso administravimo rezultatus procentinių dydžių patvirtinimo“ projekto (TAIS Nr. 16-2736(3); TAP-16-644)

1. Nemokumo administratorių rūmai (toliau – **NAR**) skubos tvarka susipažinę su Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl bazinio atlygio už bankroto proceso administravimą dydžių ir kintamojo atlygio už bankroto proceso administravimo rezultatus procentinių dydžių patvirtinimo“ projektu (TAIS NR. 16-2736(3); TAP-16-644) (toliau – **Nutarimo projektas**), manydami, kad Nutarimo projektas neindividualizuoja nemokumo procesų, neatitinka nemokumo administratorių teisėtų interesų, keliamų kvalifikacijos reikalavimų, atliekamų funkcijų masto ir atsakomybės dydžio, teikiant bankroto administravimo paslaugas, kategoriškai prieštarauja tokio Nutarimo projekto tvirtinimui ir teikia šias pastabas dėl Nutarimo projekto.
2. Žemiau nurodomo Nemokumo administratorių rūmų esminiai nesutikimo su Nutarimo projektu argumentai, kurie detalizuojami plačiau I-V šių pastabų/pasiūlymų dalyse:
 - a) Dėl Nutarimo projekto nebuvo atliktas privalomasis siūlomo teisės akto vertinimas;
 - b) Neatlikta ekonominė administratoriaus funkcijų analizė;
 - c) Selektyvūs statistiniai duomenys buvo vertinami ekonominio pakilimo, o ne nuosmukio laikotarpiu, kas turi tiesioginę įtaką tiek bankrutuojančių įmonių skaičiui, jų pačių dydžiui, ir, žinoma, administratoriaus atlyginimui;
 - d) Nutarimo projektu siūlomi tvirtinti administratoriaus atlyginimo dydžiai yra mažesni nei dabar galiojantys rekomendaciniai administratoriaus atlyginimo dydžiai;
 - e) Nutarimo projekte nurodyti bazinio atlygio dydžiai buvo nustatyti vadovaujantis ĮRBIS duomenimis apie išmokėtą, o ne paskirtą administratoriaus atlyginimo dydį;
 - f) Neįvertintas bankroto administratoriaus atliekamų funkcijų ir atsakomybės mastas;
 - g) Nutarimo projektu siūlomi bazinio atlygio dydžiai yra kelis kartus mažesni už antstolių ir notarų, nors jie realiai atlieka po vieną ar kelias funkcijas (turto pardavimas, skolų išieškojimas, sandorių tvirtinimas) iš kelių dešimčių pareigų, kurias privalomai turi vykdyti administratorius pagal teisinį reglamentavimą;
 - h) Absoliučiai neatsižvelgta į tai, kad 2016 m. Vyriausybės nutarimu patvirtinti rekomendaciniai dydžiai 2019 m. turėjo būti perskaičiuojami ir indeksuojami, kitaip tariant – didinami;
 - i) Nepagrįstai yra nustatoma maksimali riba administratoriaus baziniam atlygiui nustatyti;
 - j) Absoliučiai nebuvo atsižvelgta į tai, kad JANĮ itin praplečia administratorių funkcijų mastą, nustato kone dvigubai didesnius kvalifikacinių valandų kiekius, įtvirtino privalomą mokamą narystę NAR, kas padidina tiek administratoriaus darbo krūvį, tiek kaštų dydį.

I. FAKTINĖS APLINKYBĖS

3. Lietuvos Respublikos Finansų ministerija 2019 m. liepos 3 d. bankroto administratorius vienijančioms asociacijoms atsiuntė kvietimą į pasitarimą dėl atlygio, prie kurio buvo pridėti diskusiniai Lietuvos Respublikos Finansų ministerijos pasiūlymai dėl bazinio atlygio už bankroto proceso administravimą dydžių nustatymo, pateikiant bazinio atlygio nustatymo formulę, formulės dedamųjų apskaičiavimo logiką ir dydžius.

NEMOKUMO ADMINISTRATORIŲ RŪMAI

Juozapavičiaus per. 21, Kaunas; juridinio asmens kodas 305300442

4. Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnyba 2019 m. liepos mėnesį savo tinklalapyje paskelbė Administravimo išlaidų analizę, kurioje pateikė ir išvadą – „Atsižvelgiant į šį faktą, nerekomenduojama vadovautis pastarojo laikotarpio (2016 – 2019 m.) laikotarpio duomenimis, nes jie sumažintų administravimo išlaidas ir administratoriaus atlyginimą, todėl siūlytina palikti šiuo metu galiojančius rekomendacinius minimalius administratoriaus atlyginimo dydžius ir priemokas už įplaukas dydžius.“.
5. Lietuvos Respublikos Finansų ministerijoje 2019 m. liepos 24 d. vykusiam pasitarime dėl bazinio atlygio dydžio, išdiskutavus siūlomą bazinio atlygio nustatymo metodiką, metodikoje nurodytus skaičius, buvo pripažinta, kad siūlomoje formulėje ir jos pagrindime nurodyti skaičiai neturi loginio ir/ar bet kokio pagrindimo, bei Finansų ministerijos buvo pasiūlyta bankroto administratorius vienijančioms asociacijoms ir Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnybai iki 2019 m. rugsėjo 1 d. pateikti bendrą pasiūlymą dėl bazinio administratoriaus atlygio nustatymo metodikos ir dydžių.
6. Bankroto administratorius vienijančios asociacijos Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnybai pateikė savo siūlomą bazinio atlygio nustatymo metodiką ir siūlomus dydžius, nurodant tokio siūlymo pagrindimą ir motyvus, pažymint, kad bazinio atlygio formulė buvo rengta vadovaujantis bankroto administratorių baigtų įmonių informacija apie turta, jo kiekius, pardavimo kainas ir paskirtą atlyginimą administratoriui. Po administratorių siūlymų, Tarnyba jokių duomenų, formulės, atlyginimo nustatymo metodikos nediskutavo ir nederino su asociacijomis, nors toks nurodymas jai buvo pateiktas 2019 m. liepos 24 d. vykusiam pasitarime Finansų ministerijoje. Akcentuotina, kad sFinansų ministerijos parengtas nutarimo projektas dėl bazinio atlygio yra kardinaliai pakeistas - tiek bankroto administratorius vienijančių asociacijų pateikti principiniai pasiūlymai dėl minimalaus bazinio atlygio dydžio, tiek bazinio atlygio skaičiavimo principai. Kaip minėta, šis kardinalus pozicijos pasikeitimas nėra niekaip motyvuotas, o tai duoda pagrindą teigti, jog jis nėra skaidrus.
7. **Administratorių asociacijoms net nežinant kokius duomenis vertino** Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnyba ir kokia Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnybos galutinė bazinio atlygio formulė buvo suformuota ir pateikta Finansų ministerijai, 2019 m. lapkričio 5 d. NAR gavo Nutarimo projektą ir siūlymus pateikti pastabas dėl jo iki 2019 m. lapkričio 12 d. NAR pateikus prašymą pratęsti terminą pastaboms pateikti, toks terminas buvo pratęsti tik 3 darbo dienoms, t. y. 2019 m. lapkričio 15 d.

II. DĖL TEISĖS AKTO POVEIKIO VERTINIMO

8. Iki šių metų pabaigos galiojantis Lietuvos Respublikos įmonių bankroto įstatymo (toliau – **ĮBĮ**) 23 str. 5 p. nustato, kad kreditorių susirinkimas tvirtina administravimo išlaidų sąmatą, taip pat ją keičia, nustato administravimo išlaidų mokėjimo eilę ir tvarką. ĮBĮ 36 str. reglamentuota, kad administratoriaus atlyginimo skyrimo tvarka, numatanti, kad kreditorių susirinkimas, tvirtindamas administratoriaus atlyginimą, turi atsižvelgti į Vyriausybės nustatytus rekomendacinius atlygio dydžius ir kitus kriterijus, tačiau kreditorių susirinkimo teisė skirti didesnę atlygį administratoriui nebuvo ribojama.
9. Nuo 2020 m. sausio 1 d. įsigaliosiančio Lietuvos Respublikos juridinių asmenų nemokumo (toliau – **JANI**) įstatymu yra įtvirtinama nauja atlygio administratoriui nustatymo tvarka, numatanti kad administratoriaus atlyginimą sudarys trys dalys – bazinis atlygis už bankroto proceso administravimą, kintamasis už proceso administravimo rezultatus ir atlygis už ūkinės-komercinės veiklos vykdymą. Bazinį administratoriaus atlygį nustatys teismas, vadovaudamasis Vyriausybės patvirtintais atlygio už bankroto proceso administravimą dydžiais, kuris bus išmokamas kreditorių susirinkimo nustatyta tvarka, tuo tarpu kintamasis atlygis, kuris yra

NEMOKUMO ADMINISTRATORIŲ RŪMAI

Juozapavičiaus per. 21, Kaunas; juridinio asmens kodas 305300442

tiesiogiai priklausomas dydis nuo patirtų išlaidų, bus apskaičiuojamas ir tvirtinamas bankroto proceso pabaigoje, o atlyginimas už ūkinės-komercinės veiklos vykdymą bus nustatomas įmonei turint galimybę ir vykdant ūkinę komercinę veiklą.

10. Aukščiau nurodytas atlygio nemokumo administratoriui reglamentavimas lemia, kad būtų bazinis atlygis, kuris, be kita ko, yra įskaičiuojamas ir į bankroto proceso administravimo išlaidas (JANĮ 73 str. 2 d. 1 p.), **ir yra būtent tas tikrasis atlyginimas, mokamas už bankroto proceso vedimą ir administravimą.** Dėl to yra ypatingai svarbu, jog šis atlyginimas būtų **teisingas** (nustatomas atsižvelgiant į realias nemokumo administratoriaus vykdomas funkcijas, procedūrų sudėtingumą ir trukmę, administratoriaus atsakomybę), **pagrįstas** (paskaičiuotas vadovaujantis aiškiais ir suprantamai apskaičiuotais kriterijais), **skaidrus ir sąžiningas**, o tuo pačiu nedarantis įtakos korupcijos masto didėjimui.
11. Taigi, kaip matyti iš aukščiau išdėstyto, jau pačiu JANĮ iš esmės keičiamas atlygio nemokumo administratoriui nustatymo reguliavimas, keičiant jo struktūrą, sudėtį, jį skiriančius subjektus bei aplinkybes, į kurias atsižvelgtina skiriant nemokumo administratoriaus atlyginimą. Pažymėtina, kad įsigaliojus JANĮ ir priėmus jį papildantį poįstatyminį teisės aktą dėl atlygio dydžio, **akivaizdu, kad yra kardinaliai keičiamas iki šiol galiojantis reguliavimas ir nustatomos absoliučiai skirtingos administratoriaus atlygio dedamosios ir, žinoma, dydžiai.** Nutarus netobulinti šiuo metu galiojančio Vyriausybės nutarimo atitinkamai jį koreguojant, pvz., jį tik modifikuojant, nekuriant visiškai naujo teisės akto ir apsiribojant šiame nutarime įtvirtintos formulės dedamųjų indeksavimu, atsižvelgiant į išplečiamas pareigas nemokumo administratoriams bei didinamus kvalifikacijos reikalavimus ir būsimą kintamąjį atlygio dalį ar atsisakant/pakeičiant kažkurią atlygio dedamąją, buvo dar labiau nutolta nuo šiuo metu galiojančio teisinio reguliavimo.
12. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimo Nr. 276 dėl numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo 4 p. bei Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo (toliau – TPĮ) 15 str. nuostatos reglamentuoja, kad „**Rengiant teisės akto, kuriuo numatoma reglamentuoti iki tol nereglementuotus santykius, taip pat kuriuo iš esmės keičiamas teisinis reguliavimas, projektą, privalo būti atliekamas numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas**“.
13. Vadovaujantis teisiniu reglamentavimu, nustatančiu teisėkūros pagrindus, pažymėtina, kad Nutarimo projektas nors ir nesiekia reglamentuoti to, kas iki šiol nebuvo reglamentuota, vis tik NAR įsitikimu, šiuo atveju priėmus Nutarimo projektą, **iš esmės bus pakeistas teisinis reguliavimas, susijęs su nemokumo administratorių atlygio už bankroto proceso administravimą nustatymu,** dėl to, atsižvelgiant į aukščiau nurodytus [B] ir JANĮ normų, reglamentuojančių administratoriaus atlyginimą, ryškius skirtumus, akivaizdu, kad toks esmingas teisinio reguliavimo keitimas reikalauja, jog būtų atliktas ir Nutarimo projekto poveikio vertinimas pagal TPĮ. Nepaisant akivaizdžių TPĮ reikalavimų, nebuvo atliktas Nutarimo projekto poveikio vertinimo procedūros, dėl ko atitinkamai kyla objektyviai pagrįstos abejonės dėl siūlomo priimti teisės akto teisėtumo.
14. Be kita ko, svarbu paminėti ir tai, kad bankroto procesas turi viešąjį interesą iš verslo rinkos pašalinti nemokias įmones, kuo efektyviau apginti kreditorių, o taip pat paties skolininko ir jo dalyvių interesus. Taigi, akivaizdu, kad Nutarimo projekto įgyvendinimas paveiks ne tik nemokumo administratorius, jų teises ir teisėtus interesus, bet ir didelės dalies visuomenės, t. y. kitų bankroto proceso dalyvių: kreditorių, skolininko, bankrutuojančios įmonės atstovų, įmonės darbuotojų ir kt., teises ir teisėtus interesus, ir galimai lems korupcijos masto augimą.

NEMOKUMO ADMINISTRATORIŲ RŪMAI

Juozapavičiaus per. 21, Kaunas; juridinio asmens kodas 305300442

15. Esant šioms aplinkybėms bei atsižvelgiant į tai, kad įmonių nemokumo klausimai turi reikšmės bei įtakos ne tik verslui, rinkai, bet ir visai visuomenei, **NAR laikosi nuomonės, kad šiuo atveju, privalomai turi būti atliekamas numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas atitinkamai: 1) nustatant galimą teigiamą ir neigiamą poveikį asmenims ar jų grupėms, kuriems bus taikomas Nutarimo projekte numatytas teisinis reglamentavimas; 2) nustatant, kurie asmenys ar jų grupės patirs teigiamas, o kurie neigiamas Nutarimo projekte numatyto teisinio reglamentavimo įgyvendinimo pasekmes; 3) įvertinant galimą poveikį ekonomikai, konkurencijai, socialinei aplinkai, teisinei sistemai, korupcijos mastui, administracinei naštai ir kitoms sritims.**
16. Pabrėžtina, kad **tik laikantis konstitucinės teisės aktų priėmimo tvarkos**, kurios dalis šiuo atveju yra TPĮ nuostatos, **bus galima pasiekti teisingo ir teisėto nemokumo administratorių veiklos ir jų atlygio teisinio reguliavimo nustatymo** ir išvengti neapibrėžtumo bei suinteresuotoms subjektų grupėms kylančių abejonių dėl galimo Nutarimo projekto įgyvendinimo neteisėtumo.

III. ADMINISTRATORIŲ PASIŪLYTA ATLYGIO NUSTATYMO METODIKA

17. Kaip ir buvo minėta aukščiau, dvi administratorius vienijančios asociacijos 2019 m. rugpjūčio 23 d. AVNT pateikė pasiūlymą dėl bazinio atlygio už bankroto proceso administravimą dydžių nustatymo, kuriame siūlė skaičiuoti bazinį atlygį įvertinant kiekvieno bankrutuojančio ūkio subjekto:
- realizuoto nekilnojamojo turto vertę ir kiekį;
 - realizuoto nematerialaus turto vertę ir kiekį;
 - realizuoto kilnojamojo turto (tame skaičiuje ir sukauptas atsargas) vertę ir kiekį;
 - gautas pajamas iš išieškotų debitorinių įsiskolinimų (tame skaičiuje ir pajamas iš reikalavimo teisių, kurios buvo realizuotos) įvertinant ir skolininkų skaičių;
 - kreditorių finansinių reikalavimų dydį ir jų skaičių.
18. Tuo pagrindu, buvo pasiūlyta remtis ne ĮRBIS sistemoje sukauptais duomenimis, kurie nepilnai atspindi bankroto procesų visumą (*pavyzdžiui, priežiūros institucija nerenka ir neanalizuoja duomenų, susijusių su paskirtu atlygiu, kai jis nėra išmokamas visas; informacijos apie turto kiekius ir pan.*) ir JANĮ 34 straipsnio 4 dalies 1 punkte nurodytus juridinį asmenį apibūdinančius kriterijus, **o asociacijų iš savo narių surinktus ir apibendrintus duomenis apimančius ir bankrutuojančių ūkio subjektų valdomo (turimo) turto vienetų skaičius** (kurių ĮRBIS (dabar AVNIS) sistemose nėra).
19. Surinkus ir apibendrinus minėtus duomenis, naudojantis Excel programos funkcionalumo suteikiamu statistinės regresinės analizės metodo (*angl. „Data analysis“ -> „Regression“*) nepriklausomais ir priklausomais kintamaisiais buvo atitinkamai apskaičiuoti **dviejų kintamųjų (turto (įsipareigojimų) vertės ir vienetų skaičiaus) bendri koeficientai**, kurie geriausiai įvertina turto (įsipareigojimų) vertės ir vienetų skaičiaus įtaką administratoriaus atlyginimui:

	Vertės koeficientas	Kiekio koeficientas
Bendras koeficientas	0,08 %	30

20. Analizuojant Nutarimo projektą, buvo pastebėta, kad Bazinio atlygio skaičiavimui yra naudojamas tik **Vertės koeficientas** (tiesa, jis yra padidintas nuo 0,08 % iki 0,1 %), o **Kiekio koeficientas** yra eliminuojamas, tačiau jokios argumentacijos ir/ar objektyvių duomenų dėl vieno iš lygiaverčių dėmenų eliminavimo nei AVNT, nei Finansų ministerija nepateikė.

NEMOKUMO ADMINISTRATORIŲ RŪMAI

Juozapavičiaus per. 21, Kaunas; juridinio asmens kodas 305300442

21. NAR įsitikinimu, **Kiekio koeficientas** yra labai svarbus ir būtinas nustatant Bazinio atlygio dydį, **kadangi jis atspindi tikrąjį administratoriaus darbo imlumą**, individualizuoja nemokumo procesus, kadangi yra skirtumas kiek turtinių vienetų bankrutuojantis ūkio subjektas turi realizuoti, kiek turi skolininkų ir pan. Reikėtų pastebėti, kad pagal faktinius administravimo duomenis atliktos statistinės regresinės analizės metu gauti **vertės ir kiekio koeficientai yra lygiaverčiai ir atlygio skaičiavimuose gali būtų naudojami tik abu kartu (t. y. negali būti naudojami atskirai, vieną iš jų eliminuojant)**, priešingai nei siekiama nustatyti Nutarimo projektu.
22. Dabartinėje Nutarimo projekto versijoje **nėra įtraukiami kiekio koeficientai** (išskyrus kreditorinių reikalavimų skaičių), ko rezultate, **yra gaunamas dirbtinai sumažintas administratoriaus atlygis**. Teisinguose skaičiavimuose kiekio (ar bet kuris kitas kriterijus) turėtų būti naudojamas nuosekliai, t. y. įtraukiamas (arba neįtraukiamas) tiek naudojant faktinius duomenis regresinėje analizėje, tiek po to sekančiuose skaičiavimuose vertinant administratoriaus atlygį. Atitinkamai, NAR siūlo atsižvelgti į šiuos neatitikimus siūlomuose skaičiavimuose ir Nutarimo projektą atnaujinti į atlygio skaičiavimus įtraukiant kiekio koeficientą kiekvienai turto rūšiai, kaip yra siūloma administratorių pasiūlyme. **Pabrėžtina, kad šiuo metodu gauti skaičiavimai yra tikslesni, kadangi būtų apskaičiuoti iš daugiau (dviejų) kintamųjų**.
23. Pabrėžtina ir tai, kad administratorių siūlytoje formulėje, nors už kreditorius gaunamas dydis yra panašus į Nutarimo projekte nurodytą 50 Eur sumą, tačiau administratoriai tokią sumą gavo naudodami abu koeficientus kartu ir tai grįsdami aritmetiniu skaičiavimu, priešingai nei Finansų ministerija, kuomet išėmus lygiavertę kiekio dedamąją ir nurodydama konkretų mokesčių administratoriui už kiekvieną kreditorių, tokios pozicijos, o juo labiau paties skaičiaus dydžio absoliučiai nepagrindžia. Administratoriai pabrėžia, jog Tarnybai, ar finansų ministerijai nusprendus iš pasiūlytos formulės išbraukti kiekio koeficientą, turėjo būti atliekama nauja regresinė analizė, koeficientų ir kitų atlygio dedamųjų dydžiui nustatyti.
24. Administratoriai Bazinį atlygį siūlo apskaičiuoti sekančia tvarka:
- **Kreditorijų finansinių reikalavimų dydis ir skaičius yra fiksuojamas** galutine teismo nutartimi dėl kreditorijų finansinių reikalavimų patvirtinimo;
 - **Nematerialaus turto vertė ir kiekis yra fiksuojami** kreditorijų susirinkimo (ar kreditorijų komiteto) protokoliniu sprendimu, kuriuo buvo nustatyta pirmoji šio turto pardavimo kaina ir kiekis (tokiu būdu suteikiant galimybę kreditoriams įtakoti administratoriaus atlygio dydį);
 - **Kilnojamojo turto vertė ir kiekis yra fiksuojami** kreditorijų susirinkimo (ar kreditorijų komiteto) protokoliniu sprendimu, kuriuo buvo nustatyta pirmoji šio turto pardavimo kaina ir atskirai parduodamų turto vienetų skaičius (tokiu būdu suteikiant galimybę kreditoriams įtakoti administratoriaus atlygio dydį);
 - **Nekilnojamojo turto vertė ir kiekis yra fiksuojami** kreditorijų susirinkimo (ar kreditorijų komiteto) protokoliniu sprendimu, kuriuo buvo nustatyta pirmoji šio turto pardavimo kaina ir atskirai parduodamų turto vienetų skaičius (tokiu būdu suteikiant galimybę kreditoriams įtakoti administratoriaus atlygio dydį);
 - **Gautas pajamas iš išieškotų debitorinių įsiskolinimų yra fiksuojami gautomis pajamomis ir vienetais**, o pardavimo atveju – tai kreditorijų susirinkimo (ar kreditorijų komiteto) protokoliniu sprendimu, kuriuo buvo nustatyta pirmoji šio turto pardavimo kaina ir atskirai parduodamų įsiskolinimų vienetų skaičius (tokiu būdu suteikiant galimybę kreditoriams įtakoti administratoriaus atlygio dydį);
25. Administratoriai savo siūlyme taip pat siūlė, kad:
- teismas priimdamas nutartį dėl bankroto bylos iškėlimo nutartimi nustatytų bazinio atlygio dydį, kuris būtų lygus 6 MMA dydžiui, kuris nebūtų mažinamas;

NEMOKUMO ADMINISTRATORIŲ RŪMAI

Juoza pavičiaus per. 21, Kaunas; juridinio asmens kodas 305300442

- vėlesniame etape, paaikėjus tiksliams juridini asmeni apibūdinantiems kriterijams (t. y.: (i) juridinio asmens turtui; (ii) juridinio asmens kreditorių skaičiui; (iii) juridinio asmens kreditorių reikalavimų dydžiui; (iv) taikomai jurisdikcijai (teritorinei ar tarptautinei), nemokumo administratoriaus prašymu, teismas, vadovaudamasis JANĮ 77 straipsnio 3 dalyje nustatyta nuostata („*paaikėjus naujoms aplinkybėms dėl juridini asmeni apibūdinančių kriterijų teismas motyvuotu nemokumo administratoriaus arba kreditorių susirinkimo prašymu turi teisę pakeisti nustatytą bazinio atlygio už bankroto proceso administravimą sumą patvirtinta patikslintą bazinio atlygio dydį*“), **tvirtintų patikslintą Bazinio atlygio dydį paskaičiuotą pagal Bazinio atlygio skaičiavimo metodiką.**

Pabrėžtina, kad nei Tarnyba, nei Finansų ministerija **nepateikė jokių objektyvių argumentų**, pagrindžiančių, kodėl administratorių pasiūlyta formulė ir iš jos gaunamas rezultatas yra netinkamas, nepagrįstas, nekoreliuoja su JANĮ, JANĮ įtvirtintais naujais reikalavimais ir funkcijomis, bei panašią veiklą vykdančių subjektų paslaugų į kainiais ir negalėtų būti taikomas, skaičiuojant administratoriaus pagrindinio atlygio dalį nuo naujųjų metų. NAR įsitikinimu, administratorių pasiūlyta formulė ir ja gauti administratoriaus atlyginimo dydžiai individualizuoja nemokumo procesus, atitinka administratoriams keliamus reikalavimus, funkcijų mastą ir atsakomybę, priešingai nei Nutarimo projektas, kurį parengė priežiūros institucija ir Finansų ministerija.

IV. ARGUMENTAI DĖL NUTARIMO PROJEKTO NEPAGRĮSTUMO

Dėl bazinio atlygio

26. Lietuvos Respublikos Finansų ministerijos lydraštyje, paaikškinančiame Nutarimo projekto tikslus, nurodoma, kad „*Bazinio atlygio dydžius siūlytina nustatyti remiantis Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnybos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Tarnyba) siūlymais dėl nemokumo administratorių bazinio ir kintamojo atlygio procentinės dalies nustatymo (toliau – Tarnybos siūlymai). Tarnybos siūlymai parengti atsižvelgus į turimus duomenis apie bankroto administratorių (toliau – administratoriai) atlyginimo sumas, įvertinus administratorių nuomonę dėl turto, kreditorių reikalavimų ir kreditorių skaičiaus kriterijų vertinimo atsižvelgiant į darbo imlumą. Turtą, kaip svarbiausią atlygio nustatymo kriterijų, dar siūloma skaidyti į turto dedamąsias pagal imliausias darbui turto rūšis ir, įskaitant ir kreditorių reikalavimų kriterijaus vertinimą atsižvelgiant į darbo imlumą, nustatyti tokius pradinius juridini asmeni apibūdinančių kriterijų vertės koeficientus (procentinius dydžius, skaičiuojamus nuo kriterijaus reikšmės): 0,5 % – nekilnojamasis turtas; 0,4 % – gautinos sumos; 0,3 % – kilnojamasis turtas; 0,2 % – kreditorių reikalavimai; 0,1 % – nematerialusis turtas. Atsižvelgiant į tai, kad administratoriaus bazinis atlygis neturėtų didėti tiesine progresija proporcingai turto ir kreditorių reikalavimų kriterijų reikšmėms, nes joms didėjant darbo sąnaudų santykinai mažėja, siūloma kiekvieno Tarnybos nustatyto turto ir kreditorių reikalavimų kriterijų reikšmių intervalo vertės koeficientus mažinti po 15 procentų. Kreditorių skaičiaus kriterijų siūloma vertinti nustatant, kad už kiekvieną kreditorių prie atlygio administratoriui pridedama po 50 eurų. Siekiant išvengti galimo dirbtinio kreditorių skaičiaus didinimo parduodant dalį reikalavimų kitiems asmenims, į kreditorių skaičių baziniam atlygiui nustatyti siūloma įskaičiuoti tik tuos kreditorius, kuriems įmonės įsiskolinimai susidarė iki bankroto bylos iškėlimo. Tarnybos siūlymai parengti atsižvelgus į turimus duomenis apie bankroto administratorių atlyginimo sumas.*

Kaip ir buvo minėta aukščiau, NAR gavus Nutarimo projektą, pastebėta, kad administratorius vienijančių asociacijų AVNT pateikta bazinio atlyginimo skaičiavimo formulė, nors ir yra panaši į Nutarimo projektu siūlomą, **yra esmingai pakeista, eliminuojant vieną iš atlygio koeficientų dalių, sudarančių esminę reikšmę atlygio dydžiui.** Akcentuotina, kad AVNT nederino jokių atlygio nustatymo principų, koeficientų ir pačios atlygio formulės dedamųjų su administratorius

NEMOKUMO ADMINISTRATORIŲ RŪMAI

Juozapavičiaus per. 21, Kaunas; juridinio asmens kodas 305300442

vienijančiomis asociacijomis, dėl to vien Nutarimo projekto lydraštyje nurodant, kad buvo atsižvelgta į administratorių nuomonę, yra melagingas ir realybės neatitinkantis faktas. Kaip jau minėta aukščiau, Administratoriai pabrėžia, jog Tarnybai, ar Finansų ministerijai nusprendus iš pasiūlytos formulės išbraukti kiekio koeficientą, turėjo būti atliekama nauja regresinė analizė, koeficientų ir kitų atlygio dedamųjų dydžiui nustatyti.

27. Pabrėžtina, kad **NAR nebuvo pateikta jokia** Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnybos analizė dėl atlygio dydžio, argumentai, kodėl eliminuojamas vienas iš administratorių siūlytos formulės dedamųjų ir/ar atlikti koeficientų perskaičiavimai ir pagrįstumas, iki šiol nemokumo administratorių **bendruomenei nėra žinomi tarnybos Finansų ministerijai pateikti Tarnybos siūlymai, kuriais nuspręsta vadovautis, bei šių siūlymų pagrindimas.**
28. Susipažinus su teikiamu bazinio atlygio už bankroto proceso administravimą dydžių projektu, kyla pagrįstų abejonių dėl šiame dokumente siūlomų bazinio atlygio skaičiavimo principų ir dydžių pagrįstumo. Kartu su Bazinio atlyginio dydžių projektu **nėra pateikiami jokie paaiškinimai, analizė dėl siūlomo atlygio, atlygio formulės dedamųjų ir siūlomų dydžių administratoriams už visą bankroto procesą,** o juolab nėra pateikiami jokie argumentai kodėl administratorių asociacijų pasiūlyta formulės vienas iš dėmenų yra absoliučiai eliminuojamas.
29. Įvertinus Nutarimo projekto motyvus bei bazinio atlygio dydžių projekte pateiktus bazinio atlygio skaičiavimo principus darosi daugiau, nei akivaizdu, jog Nutarimo projekte įtvirtinta bazinio atlygio formulė, kuri yra nepilna, lyginant su administratorių asociacijų pasiūlyta, **yra suformuota tik siekiant pagal pateikiamas formules gaunamas sumas sutalpinti į pagal Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnybos ataskaitas nustatytus „labiausiai tikėtinus bankroto administratorių gaunamo faktinio atlyginimo intervalus“,** o ne užtikrinti teisingo atlygio apskaičiavimą. Kitaip sakant, siūlomas bazinio atlygio dydžių projektas užtikrina ne teisingą, sąžiningą ir skaidrų bazinio atlygio, kuris pagal JANĮ nuostatas daugeliu atveju bus vienintelis atlygis nemokumo administratoriui už jo paslaugas, apskaičiavimą atsižvelgiant į realias paslaugų pobūdį ir kiekį nulemiančias dedamąsias, deklaruotas rengiant Nemokumo įstatymo projektą, o norą, iš esmės pakeitus nemokumo administratoriaus atlygio skaičiavimo tvarką, išlaikyti jį tokiose pačiose ribose, kurias nustato šiuo metu galiojantis teisinis reglamentavimas, ir net dar labiau sumažinti.
30. Nemokumo administratorių nuomone, tiek Tarnyba, tiek Finansų ministerija **turėjo nustatinėti, koks atlyginimas yra protingas, teisingas bei proporcingas** atsižvelgiant į JANĮ įtvirtintų pareigų administratoriui mastą, administratorių nešamą atsakomybę, kvalifikacinius reikalavimus, o ne selektyviai imti statistiškai administratoriams realiai išmokėtą atlyginimą, kuris pats savaime nereiškia, kad toks dydis buvo pakankamas ir adekvatus (*net ne paskirtą, o išmokėtą, ignoruojant faktą, kad administratoriai jau patyrė nemažus nuostolius neturint galimybės gauti pilną jam paskirtą atlyginimą*) ir padaryti išvadą, kad toks jis pakankamas, nors nei kreditoriai, skirdami atlyginimą jį tokiu laikė, nei jis buvo apskritai per trejus rekomendacinių dydžių taikymo metus adekvatus ir proporcingas atliekamų funkcijų kontekste. Dar kartą akcentuotina, jog Nutarimo projekte pasiūlyta bazinio atlygio formulė nėra pilna ir iš jos yra eliminuota esminė dalis – kiekio dėmuo – nors administratorių siūlymas buvo parengtas vertinant realius įmonės turto masę, jos kainas, paskirtus atlygius, ir tokiu būdu sukonstruota formulė, kurios lygiavertėmis dalimis tapo vertės ir kiekio dėmenys, tačiau Finansų ministerijai nusprendus eliminuoti vieną iš jų, akivaizdu, kad turėjo būti atlikti nauji skaičiavimai, renkami nauji statistiniai duomenys, galintys pagrįsti objektyvią logiką, kodėl tik vertės dėmeniu vadovaujantis nustatomas adekvatus atlyginimas administratoriui.

NEMOKUMO ADMINISTRATORIŲ RŪMAI

Juozapavičiaus per. 21, Kaunas; juridinio asmens kodas 305300442

31. Apžvelgiant konkrečias bazinio atlygio dydžių projekto nuostatas, visų pirma, pastebėtina, jog šiame projekte yra siūloma nustatyti minimalią bazinio atlygio ribą, lygią 3 MMA. Sutiktina su pozicija, jog minimalaus bazinio atlygio dydžio nustatymas yra reikalingas, kadangi, vadovaujantis AVNT ataskaita apie administravimo išlaidų analizę iš viso net 93,5% visų bankrutavusių įmonių, sudaro mažos įmonės, o skaičiuojant galimą mažos įmonės administratoriaus gautiną bazinį atlygį pagal Nutarimo projektą gaunama sveiku protu sunkiai suvokiama suma, neturinti nieko bendro nei su administratoriaus atsakomybės bankroto procese, nei su jo atliekamų funkcijų sudėtingumu ir trukmės vertinimu. *Pavyzdžiui*, pagal bazinio atlygio dydžių projekte pateiktą formulę skaičiuojant vidutinės statistinės mažos įmonės nemokumo administratoriaus bazinio atlygio dydį (duomenys imti iš Administravimo išlaidų analizės 1 lentelės), gauname sumą, lygią **376,28 Eur (!)** ($Turtas (4\,700\,Eur) * 0,325\% + Kreditorių reikalavimų dydis (55\,500\,Eur) * 0,2\% + Kreditorių skaičius (5) * 50\,Eur$). Pažymėtina, jog pagal Tarnybos ataskaitą apie administravimo išlaidas beveik 80 % visų bankrutavusių mažų įmonių buvo beturtės įmonės, kuriose bazinio atlygio dydis, apskaičiuotas pagal siūlomą formulę, būtų dar mažesnis – tik **275,8 Eur (!)** ($Turtas (0\,Eur) * 0,325\% + Kreditorių reikalavimų dydis (37\,900\,Eur) * 0,2 + Kreditorių skaičius (4) * 50\,Eur$). Suprantama, kad tokia suma negali būti laikoma pagrįstu, sąžiningu ir teisingu nemokumo administratoriaus bazinio atlygio dydžiu, todėl yra būtina nustatyti minimalų bazinio atlygio dydį.
32. Administratorių nuomone, taikant Bazinio atlygio dydžių projekte siūlomą formulę praktikoje, ne mažiau, kaip 8 atvejais iš 10 būtų taikomas minimalus bazinio atlygio dydis, kadangi net 80 % visų bankrutuojančių įmonių sudaro beturtės mažos įmonės, o realiai formulės pagalba paskaičiuotas atlygis būtų taikomas tik daugiausia likusiais 2 atvejais iš 10. Toks santykis akivaizdžiai parodo, kad formulė yra netinkama, joje naudojamos dedamosios yra akivaizdžiai per mažos. Ši formulė negali būti taikoma, kadangi ji neatspindi aktualios situacijos ir joje nėra įvertinamos aplinkybės, kurios privalo būti įvertintos. Kitaip sakant, ši formulė yra faktiškai neveiksni absoliučioje daugumoje atvejų, ir privalo būti koreguojama taip, kad minimalaus atlygio taikymas būtų daugiau išimtis iš taisyklės, o ne taisyklė. Tai, kad daugumoje atvejų bus taikomas nustatytas minimumas, o ne formulė apskaičiuojamas bazinis atlygis akivaizdžiai parodo, jog išbraukus kiekio koeficientą yra naudojamas per mažas vertės koeficientas.
33. Pažymėtina, jog šiuo metu galiojanti atlyginimo administratoriui už bankroto administravimą nustatymo taisyklių redakcija nustato, jog minimalus bankroto administratoriaus atlygio dydis yra 6 MMA (3.330 Eur), tuo tarpu Bazinio atlygio dydžių projekte šis minimalus dydis yra mažinamas dvigubai – iki 3 MMA (1.665 Eur). Toks kardinalus minimalaus atlygio sumažinimas nėra niekaip motyvuojamas ir pagrindžiamas, be to, pati Lietuvos Respublikos Finansų ministerija pasiūlymuose kaip vieną iš kertinių siūlymų buvo nurodžiusi, jog minimalus bazinis atlygis negali būti mažesnis, nei nurodytas atlyginimo nustatymo taisyklėse ir prieštaravimo dėl šios nuostatos iš esmės nebuvo. Pabrėžtina, kad Administravimo išlaidų analizėje pateikti duomenys atspindi tikrąją situaciją, atkreipiamė dėmesį, jog atliekant modeliavimą ir rengiant formules, pagal kurias apskaičiuojamas bazinio atlygio dydis, **bet kuriuo atveju negalima vertinti faktinio bankroto administratorių gauto atlygio dydžių**, kadangi faktinis dydis, ypač mažų įmonių bankroto procesuose, ženkliai skiriasi nuo patvirtinto bankroto administratoriaus atlygio dydžio dėl to, kad didžioji dalis mažų įmonių apskritai neturi jokio turto, todėl paprastai bankroto administratorius neturi galimybių gauti tokį atlyginimą koks buvo patvirtintas. Pažymėtina, jog faktinis dydis parodo tik rezultatą, t. y. kiek administratoriui pavyko gauti šio atlygio, tačiau niekaip negali būti laikomas patvirtinančiu, kad šis atlygis yra teisingas ar jį reikėtų laikyti minimaliu galimu atlygiu. Dėl nurodytų priežasčių minimaliu bazinio atlygio dydžiu reikėtų laikyti 6 MMA.

NEMOKUMO ADMINISTRATORIŲ RŪMAI

Juozapavičiaus per. 21, Kaunas; juridinio asmens kodas 305300442

34. Pažymėtina, jog Bazinio atlygio dydžių projekte nėra niekaip pagrindžiamas viršutinės bazinio atlygio ribos (30 MMA) taikymas, kuris yra, kaip nurodyta lydimajame Nutarimo projekto rašte, minimali didžiausio išmokėto atlygio administratoriui riba (30MMA ir daugiau gavo 6 % administratorių). Nei lydimajame dokumente, nei Nutarimo projekte, **visų pirma**, nėra detalių paaiškinimų, kodėl apskritai turėtų būti nustatomas maksimalus bazinis atlyginimas administratoriui, **antra**, akivaizdu, jog nėra absoliučiai atsižvelgta į didelių įmonių bankroto procedūrų ypatumus, lemiančius ne tik sudėtingus procesus, tačiau ir ilgą administravimo trukmę (*neabejotinai Tarnyba turi duomenis apie didelių įmonių administravimą ir tokių procesų trukmę, tačiau tokių duomenų absoliučiai nevertina*). Tokiu būdu gaunasi, kad pagal Nutarimo projektą administratorius, administruodamas sudėtingą procesą, kuris trunka ilgą laiką ne nuo administratoriaus priklausančių priežasčių, nustatyta maksimalaus atlyginimo suma paneigia administratoriaus teisėtą lūkestį gauti adekvatų ir teisingą atlyginimą už darbą, ką garantuoja Lietuvos Respublikos Konstitucija. Dėl šios priežasties, nesant tokios ribos nustatymui jokio įstatyminio pagrindo bei nepateikiant jokių argumentų, kodėl jo taikymas yra būtinas, viršutinės bazinio atlygio ribos nustatymas yra naikintinas.
35. Be to, akivaizdu, kad nustatyta 30 MMA administratoriaus atlygio riba būtų ženkliai per maža administruojant itin dideles įmones ar didžiules finansines įstaigas, kurių turtas dažnai sunkiai nustatomas, apsunkintas įkeitimas, jos dalyvauja aibėje teisminių procesų, turi itin daug kreditorių bei darbuotojų, todėl maksimalios ribos siūlytina apskritai atsisakyti. Pažymėtina, jog maksimalios ribos nustatymas griauja pastangas nustatyti administratoriui proporcingą atlyginimą individualizuojant nemokumo procesus.
36. NAR pastebi, kad nustatant bazinio atlygio dydžius akivaizdžiai nebuvo atsižvelgta į esminės reikšmės turinčius kriterijus, kaip antai į šių dienų bendrą valstybės ekonominę padėtį, vyraujančią darbo užmokestį, MMA didėjimą, į nemokumo administratoriui pagal įsigaliosiantį JANĮ priskiriamo darbo apimtį. Be to, nustatant bazinio atlygio dydžius nebuvo vertinama, kad įsigaliosiantis JANĮ numato naujus reikalavimus nemokumo administratoriaus išsilavinimui ir profesiniam pasirengimui bei ženkliai išplečia nemokumo administratoriaus pareigų sąrašą ir atsakomybės ribas, tačiau Nutarimo projekte bazinio atlygio dydis visiškai nesusiejamas su kintančia ekonomine aplinka, jau nekalbant apie pačias siūlomos formulės dedamąsias, jų dydžių nustatymo logiką ir principus, naudojantis siūloma įtvirtinti formulė gauto rezultato t.y. bazinio atlygio proporcingumą, teisingumą, ar sąžiningumą atsižvelgiant jau vien tik į kylančius reikalavimus nemokumo administratoriams. **Nustatyto atlygio dydžiai iš esmės nekoreliuoja su šių dienų ekonominėmis sąlygomis**, nemokumo administratoriui priskiriamo darbo apimtimis bei nemokumo administratoriaus profesinio pasirengimo bei išsilavinimo reikalavimais, **neatspindi** bankroto procesų specifiškumo, **nemotyvuoja** administratoriaus, dėl ko atitinkamai kyla rizika dėl teikiamų paslaugų kokybės ir atitinkamai bankroto proceso dalyvių interesų ir teisių tinkamos apsaugos bei viešojo intereso užtikrinimo.
37. Svarbu akcentuoti, kad rengiant Nutarimo projektą, nebuvo atliktas ekonominis nemokumo administratorių veiklos ir funkcijų vertinimas ir net nebandyta nustatyti tokio bazinio atlygio dydžio, kuris būtų proporcingas JANĮ deleguojamų nemokumo administratoriaus pareigų mastui. NAR įsitikinimu, siekiant priimti Nutarimo projektą, **privalomai turėjo būti atliktas ekonominis veiklos vertinimas ir tik turint tokio vertinimo rezultatus ir tik tada dėliojamos bazinio atlygio formulės dedamosios, kurios individualizuotų procesą, o ne imti statistinius duomenis, kurie atspindi ekonominio pakilimo laikotarpiu išmokėta, o ne paskirtą atlyginimą**, nekalbant net apie tokio atlyginimo pakankamumą ar proporcingumą atliekamoms funkcijoms.
38. Kaip matyti iš Nutarimo projekto ir jo paaiškinimo, akivaizdu, kad kuriant Nutarimo projektą siūlomą įtvirtinti formulę, jos dedamosios buvo suformuotos selektyviai atrinkus AVNT turimus

NEMOKUMO ADMINISTRATORIŲ RŪMAI

Juozapavičiaus per. 21, Kaunas; juridinio asmens kodas 305300442

duomenis apie atlygio dydžius, realiai siekiant pritempti atlyginimą prie norimo rezultato. Kaip ir nurodyta lydimajame Nutarimo projekto rašte formulėje atspindi labiausiai statistiškai tikėtinas administratoriaus atlyginimas, kuris buvo skaičiuotas pagal paskutinių trejų metų administratoriaus atlygio dydžius, tačiau ir šis nebuvo tikslus, kadangi:

- AVNT žinioje yra tik duomenys apie išmokėtą, o ne paskirtą administratoriaus atlyginimą (praktikoje visas paskirtas atlygis buvo išmokėtas retai dėl lėšų trūkumo bankrutavusiose įmonėse, tačiau AVNT tokių statistinių duomenų privalomai iš bankroto administratorių nerinkdavo);
- AVNT nerinko duomenų apie paskirtas priemokas pagal dabar galiojantį reguliavimą;
- per paskutinius trejus metus valstybės ekonomika buvo pakilimo fazėje, todėl verslas retai susidurdavo su finansiniais sunkumais ir jiems buvo keliamos bankroto bylos (trejų metų laikotarpiu dažniausiai bankrutavo mažos, veiklos ilgą laiką nevykdžiusios bendrovės - imtas per trumpas statistinis laikotarpis);
- 2019 m. liepos mėnesį AVNT paskelbus dokumentų apie administravimo išlaidas nurodė, kad trejų metų duomenys neturėtų būti vertinami, nes jie suponuotų mažesnį atlygį administratoriui, o atlygio dydis turėtų būti indeksuojamas.

39. Taip pat akcentuotina, jog nemokumo administratoriams keliami išsilavinimo ir **kompetencijos reikalavimai bei atsakomybės ribos yra ne ką mažesnės už tas kurias keliamos kitiems valstybės deleguotas funkcijas vykdančioms subjektams, pvz.: notarams ar antstoliams.** Vis tik Nutarimo projekte nustatyti bazinio atlygio dydžiai nemokumo administratoriams lyginant juos su notarų ir antstolių atlygio dydžiais, kurie taip pat reglamentuojami teisės aktais, kardinaliai skiriasi. Nemokumo administratoriui už iš esmė panašų darbą ir tenkančią atsakomybę bei nepaisant to, jog nemokumo administratoriaus atliekamos funkcijos iš esmės yra susijusios su žymiai didesnio rato asmenų interesų apsauga ir patenkinimu, įskaitant ir valstybės bei savivaldybių investicijas, nei notarams ar antstoliams įgyvendinant savo funkcijas, vis tik jiems ketinama nustatyti ženkliai mažesnį atlygį, nors tam ir nėra jokio pagrindo, veikiau priešingai – priėmus Nutarimo projektą kyla pagrįsta rizika, jog nemokumo administratoriai bus iš dalies diskriminuojami lyginant su kitais teisinių procesų vykdytojais.
40. Kaip matyti iš aktualios 2005 m. lapkričio 4 d. Teisingumo ministro įsakymo Nr. 1R-352 „*dėl sprendimų vykdymo instrukcijos patvirtinimo*“ redakcijos, bei aktualios 1996 m. spalio 01 d. Teisingumo ministro įsakymo Nr. 57 „*dėl notarų imamo atlyginimo už notarinių veiksmų atlikimą, sandorių projektų parengimą, konsultacijas ir technines paslaugas laikinųjų dydžių patvirtinimo*“ redakcijos, nemokumo administratoriui nustatomas ženkliai mažesnis atlygio dydis už visą įmonės bankroto proceso administravimą nei notarams vien tik už sandorio patvirtinimą, ar antstoliams vien tik už turto pardavimą, nors nemokumo administratoriams tenka pareiga turtą iš įmonės valdymo „perimti“, jį administruoti, vykdyti daugybę kitų įstatyme numatytų funkcijų.
41. Taip pat itin svarbu pastebėti, kad iš Nutarimo projekto turinio nėra aišku ar numatyti atlygio dydžiai yra nustatyti su mokesčiais, kuriuos privalo mokėti nemokumo administratorius, ar juos atskaičius. Pabrėžtina, kad atlygio dydžiai, kurie gaunami, naudojant atlygio nustatymo formulę, negali būti laikomi, kad tai atlygis jau su įskaičiuotais mokesčiais, (jei kyla mokestinė prievolė dėl tokių pajamų gavimo), nes tai dar iškreiptų ir itin sumažintų ir taip mažą Nutarimo projektu siūlomą atlygį administratoriui. Be to, atlygis administratoriui turi koreliuoti ir su kintančia ekonomine aplinka bei kainų lygiu už kvalifikuotą darbą šalyje.
42. Taip pat pažymėtina, kad Nutarimo projekte nurodytos nemokumo administratoriaus atlygio apskaičiavimo formulės nustatytos nevertinant ir neanalizuojant, ar statistikoje atspindėtos sumos atitinka rekomenduotinus dydžius, nustatytus galiojančiu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. balandžio 27 d. nutarimu Nr. 415. Akivaizdu, jog statistikoje atspindinčios sumos išmokėtos kaip administratoriaus atlyginimas yra ženkliai mažesnės nei nustatyti Lietuvos Respublikos

NEMOKUMO ADMINISTRATORIŲ RŪMAI

Juozapavičiaus per. 21, Kaunas; juridinio asmens kodas 305300442

Vyriausybės 2016 m. balandžio 27 d. nutarimu Nr. 415 rekomenduotini dydžiai ir tai akivaizdu, kadangi daugeliu atvejų nustatytas atlyginimas administratoriui išmokamas nebuvo, nesant tam pakankamai lėšų, o siūlomai formulei pagrįsti naudoti imti dėmenis, kurie net realiai neatspindi išmokėto viso nemokumo administratoriaus atlyginimo, mažų mažiausiai abejotina praktika, kurios pasekoje toks reglamentavimas objektyviai negalės būti laikomas teisingu, protingu ir tuo labiau sąžiningu.

43. Apibendrinant tai, kas išdėstyta, darytina išvada, jog šiuo atveju nemokumo administratoriui priklausančio bazinio atlygio dydis turėjo būti nustatomas atsižvelgiant į naujai JANĮ nustatytus kvalifikacijos reikalavimus nemokumo administratoriui, išplėstą pareigų mastą, didėjantį MMA bei infliaciją ir to pasekoje padidinamas. Administratoriaus atlyginimo dydis turėtų būti nustatomas toks, kad skatintų administratorių tinkamai atlikti bankroto procedūras ir užtikrinti bankroto proceso dalyvių interesų apsaugą, o ne priešingai.

Dėl kintamojo atlygio dydžio

44. LR FA lydraštyje, paaiškinančiame Nutarimo projekto tikslus, nurodyta, *kad siūlytina didėjant bankroto pajamoms, nustatyti mažėjančius procentinius dydžius kintamajam atlygiui skaičiuoti pagal Tarnybos pasiūlytus intervalus. Kintamasis atlygis turėtų būti toks, kad skatintų kuo efektyviau realizuoti juridinio asmens turtą. Atsižvelgiant į tai Nutarimo projekte, palyginti su galiojančiu reguliavimu nustatytais priemonių už įplaukas procentiniais dydžiais, siūlomi santykinai didesni kintamojo atlygio procentiniai dydžiai. Būtina įvertinti ir tai, kad pasiekti didesnius bankroto pajamų dydžius, neįskaičiuojant įkaito turėtojų išmokėtų lėšų, bus sunkiau.*
45. Visų pirma, pabrėžtina, kad bankroto administratoriams kintamojo atlygio formulė, skirtumų ribos ir procentiniai punktai buvo pateikti susipažinti ir vertinti pirmąjį kartą, nebuvo diskutuojama su administratoriais dėl tokios formulės ir jos dėmenų, o net nežinant administratorių nuomonės šiuo klausimu, kintamasis atlygis yra nustatomas tik Finansų ministerijos nuožiūra, neatlikus reikšmingų duomenų analizės.

NAR šiuo pabrėžia, kad tuo atveju, jei ištis niekas nesiekia atlyginimų administratoriui mažinimo ir kintamojo atlygio atžvilgiu, kintamojo atlygio dydis negali būti mažesnis nei per paskutinius trejus metus administratoriams paskirtos priemonės nuo gautų įplaukų dydžio. Kaip galima suprasti iš Nutarimo projekto ir jį lydinčio dokumento, nei vienas iš teisės akto kūrėjų neanalizavo jokių statistinių duomenų kokia buvo bankrutavusių bendrovių turto vertė, kokia buvo įkeisto/hipoteka užtikrinto turto vertė, kokios administravimo išlaidos buvo patirtos ir kokie kintamojo atlygio dydžiai būtų gauti naudojant paskutinių trejų metų duomenis tokioje kintamojo atlygio formulėje. Akivaizdu, jog *“santykinais didesni kintamojo atlygio procentiniai dydžiai”* buvo parinkti *“iš akies”*, o ne analizės, kokią įtaką padarys administratoriaus atlygio skaičiavimui pajamų iš įkeisto turto neįtraukimas bei išleistų administravimo išlaidų dydžio atėmimas iš gautų pajamų ir nesiekta surasti atitikmenį, o tik formaliai šiek tiek padidinant formaliai parodyti, jog buvo atsižvelgta į visus reikšmingus kriterijus.

46. Akcentuotina ir tai, kad dabar galiojantis teisinis reguliavimas dėl administratorių atlyginimo dydžių numato ne tik fiksuotą atlyginimą (atitikmuo – bazinis atlygis), ne tik priemoną nuo gautų pajamų (santykinis atitikmuo – kintamasis atlygis), bet ir 30 % priemoną už turto pardavimą didesne nei kreditorių nustatyta kaina ar beviltiškų skolų išieškojimą ir priemoną už bylas, tačiau dvi pastarosios atlyginimo dedamosios nei skaičiuojant bazinį, nei kintamąjį neatsispindi ir nėra pateikiami argumentai kodėl tokios dedamosios neturėtų būti vertinamos nustatant atlygį administratoriui pagal Nutarimo projektą.

NEMOKUMO ADMINISTRATORIŲ RŪMAI

Juozapavičiaus per. 21, Kaunas; juridinio asmens kodas 305300442

47. Kitaip tariant, kintamojo atlygio skaičiavimui visi nurodyti skaičiai nėra niekuo pagrįsti, savarankiškai nustatyti Finansų ministerijos, absoliučiai neatsižvelgiant koks finansinis rezultatas būtų gaunamas, jei praėjusių trejų metų pajamų ir išlaidų skirtumai būtų padauginti iš siūlomo procentinio dydžio. Akcentuotina ir tai, kad Nutarimo projektas yra detalizuojantis JANĮ teisės aktas, tačiau teisės akto kūrėjai net nepateikia aiškinimo ir/ar nesukuria teisės normos, ką daryti konkrečiu atveju, kuomet proceso pajamų ir išlaidų skirtumas bus neigiamas.
48. Dėl šio, NAR pabrėžia, kad nustatant mažėjančius procentinius dydžius kintamajam atlygiui skaičiuoti pagal Tarnybos pasiūlytus intervalus, nebuvo atsižvelgta į tai, jog dažnu atveju kintamojo atlygio dalies nemokumo administratorius apskritai negaus. Taip pat svarbu pastebėti, jog nustatant kintamojo atlygio dydžius visiškai nebuvo įvertinta, tai jog dydžiai nustatyti neįskaičiavus įkaito turėtojų išmokėtos sumos pardavus įkeistą turtą, bet ir „imamas“ gautų už neįkeistą turtą pajamų ir administravimo išlaidų skirtumas, ko pasekoje dydis akivaizdžiai per mažas. Taigi, priešingai nei tikimasi toks mažas kintamojo atlygio dydis niekaip neskaitins nemokumo administratoriaus kuo efektyviau realizuoti juridinio asmens turtą. Dar daugiau, labiau nei akivaizdu, jog kintamojo atlygio dydis visiškai neatspindi bankroto praktikos, neindividualizuoja nemokumo proceso, nesukuria prielaidų skatinti administratorius siekti aukštų profesinių rezultatų, o tik santykiniai minimalus procentinių punktų padidėjimas nėra pakankamas, juolab, kad gautinos sumos nekoreliuoja su panašias paslaugas teikiančių subjektų į kainiais ir teikiamų paslaugų mastu.
49. Be kita ko, reikia atkreipti dėmesį ir į tai, jog ir šiuo atveju, kaip ir bazinio atlygio dydžio atveju, nėra aišku, kaip kintamojo atlygio dydžiai buvo nustatyti, kodėl būtent tokie dydžiai buvo nustatyti, kodėl tokia didelė jų tarpusavio skirtumo riba ir kt. Dėl šios priežasties siūlytina koreguoti kintamojo atlygio ribas ir procentinius punktus juos didinant taip, kad tarp kiekvienos skirtumo ribos procentiniai punktai iš esmės mažėtų analogiškai (kas penkis procentinius punktus), pajamų ir išlaidų skirtumui esant nuo 10.000.001 Eur procentinis dydis siektų ne mažiau kaip 1 %.

V. APIBENDRINIMAI IR PASIŪLYMAI

50. Apibendrinant tai, kas išdėstyta aukščiau, pastebėtina, kad dėl laiko stokos NAR neturėjo galimybės tinkamai išanalizuoti visų Nutarimo projekto nuostatų, įvertinti konkrečių formuluočių ir skaitmeninių dydžių pagrįstumo bei dėl jų pasisakyti išsamiau, tačiau jau vien iš aukščiau aptartų aplinkybių akivaizdu, jog Nutarimo projektas buvo parengtas neatsižvelgus į daugelį esminę reikšmę turinčių aplinkybių bei suinteresuotų asmenų pastabas, kurios buvo išsakytos Nutarimo projekto rengėjų organizuotuose susitikimuose, teikiamos raštuose su pasiūlymais ir pastabomis, naudojantis Teisės aktų informacinė sistema (TAIS), neaptarus naujai norimo įgyvendinti reglamentavimo su nemokumo administratorius atstovaujančiomis institucijomis.
51. Dar daugiau, kaip ir nurodyta Nutarimo projekto lydraštyje, paaiškinančiame Nutarimo projekto tikslus, Nutarimo projekto tikslas – *suteikti didesnę aiškumą administravimo išlaidų bei nemokumo administratorių atlyginimo dydžių reguliavimui, nustatyti šių dydžių orientacines ribas*. Vis tik, įvertinus Nutarimo projekto nuostatas, tiek kiek tai leido suteiktas laikas, galima daryti pagrįstą išvadą, kad šis tikslas pateiktame derinti Nutarimo projekte nėra pakankamai įgyvendintas, kadangi pasiūlyti kriterijai neapibrėžti, iki galo nepagrįstos ir nepaaiškintos bankroto administravimo išlaidų dydžių ribos, nenurodytas kriterijų nustatymo ir apskaičiavimo mechanizmas ir visa tai neabejotinai sudarys prielaidas neaiškiam teisiniam reguliavimui bei galimai prieštaras Lietuvos Respublikos Konstitucijos normoms ir konstituciniam teisinės valstybės principui.

NEMOKUMO ADMINISTRATORIŲ RŪMAI

Juozapavičiaus per. 21, Kaunas; juridinio asmens kodas 305300442

52. NAR nuomone, nemokumo administratoriaus atlygio dydžiai privalo atspindėti teisingą, sąžiningą ir protingą administratoriaus atlyginimą atsižvelgiant į esminę reikšmę turinčius kriterijus, vis tik, tai Nutarimo projektu nėra įgyvendinama, dėl ko, neatsižvelgus į administratorių siūlymus ir negražinus į administratorių pasiūlytą formulę kiekio koeficiento: 1) neabejotinai turėtų būti atliktas numatyto teisinio reguliavimo poveikio vertinimas; 2) Nutarimo projektas turėtų būti patikslintas ir paaiškintas, kadangi kitu atveju, egzistuoja reali galimybė, kad Nutarimo projektu siekiamas tikslas ne tik, kad nebus pasiektas, bet toks nutarimas pažeis nemokumo administratorių teisę į teisingą atlygį, kuris būtų proporcingas šių asmenų atliekamam darbui, jo apimtims, jų atliekamų funkcijų svarbai, tiek valstybei, tiek ir visuomenei.
53. Pažymime, jog NAR, atsižvelgiant į tai, jog Nutarimo projektas iš esmės neatitinka ir yra nesuderinamas su NAR atstovaujamų nemokumo administratorių interesais bei teisėmis, yra pasirengę bendradarbiauti, susitikti su atsakingais Finansų ministerijos asmenimis dėl Nutarimo projekto tikslinimo.
54. Pažymėtina, kad iš esmės NAR siūlo pakeisti Nutarimo projektą taip, kad administratorių asociacijų Tarnybai pateikta bazinio atlyginimo formulė nebūtų išskaidoma ir/ar kuri nors iš dedamųjų absoliučiai eliminuojama, kadangi šioji ne tik individualizuoja procesus, tačiau ir užtikrina teisingą, sąžiningą ir pagrįstą atlygį administratoriams. Tuo atveju, jei asociacijų pasiūlyta formulė nebus keičiama ir paliekama tik viena iš siūlytos formulės dėmenų, NAR reikalauja perskaičiuoti verčių koeficientus, atlikti nuodugnią analizę dėl paskirtų, tačiau ir neišmokėtų atlygio dydžių ir pateikti ekspertinį siūlomo teisės akto poveikio vertinimą.
55. Atsisakyti maksimalios administratoriaus atlygio dalies
56. Nustatyti minimalų bazinį atlygį lygų 6 MMA.
57. Atitinkamai dėl kintamojo atlygio NAR padidinti procentinius dydžius kuomet bankroto proceso pajamų ir išlaidų skirtumas yra nuo 100.001 Eur iki begalybės, o tiksliau:

Eil. Nr.	Bankroto proceso pajamų ir bankroto proceso administravimo išlaidų skirtumas (Eur)		Kintamojo atlygio už bankroto proceso administravimo rezultatus procentinis dydis
	Nuo (įskaitytinai)	Iki (įskaitytinai)	
1	2	3	4
1.	1	10 000	20,00
2.	10 001	100 000	15,00
3.	100 001	1 000 000	10,00
4.	1 000 001	10 000 000	5,00
5.	10 000 001	ir daugiau	1,00

Tuo atveju, jei Finansų ministerija atsisako koreguoti kintamajam atlygiui nustatytus procentinius dydžius, NAR reikalauja atlikti administruotų įmonių turto vertės, įkeisto/hipoteka užtikrinti turto vertės ir administravimo išlaidų analizės ir koks atlygis pagal ankstesnius duomenis būtų gautas naudojant Nutarimu projektu pasiūlytą kintamojo atlygio formulę.

58. Akcentuotina, kad JANĮ svarstymų metų ir analizuojant konkrečių normų turinį buvo itin atsižvelgiama į kitų šalių teisinį reguliavimą bei praktiką, tačiau šiuo atveju Finansų ministerija, teikdama tvirtinti Nutarimo projekto, kitų šalių atlyginimo administratoriaus nustatymo kontekste analizės neatlieka arba jos nepateikia, o kurdama savarankišką reguliavimą, neužtikrinantį

NEMOKUMO ADMINISTRATORIŲ RŪMAI

Juozapavičiaus per. 21, Kaunas; juridinio asmens kodas 305300442

teisingo ir pagrįsto atlygio administratoriams nustatymo, kaip nustato Lietuvos Respublikos Konstitucija, absoliučiai neatlieka jokios reikšmingų statistinių duomenų analizės, o siūlomus skaičius ir ribas siekia nustatyti pagal subjektyvius kriterijus.

Nemokumo administratorių rūmų vardu:

Prezidiumo nariai:

Gabrielė Sabalė

Aurimas Valaitis

Gintaras Adomonis